

**Commissie Toezicht Arrestantenzorg
Politie-eenheid Amsterdam**

Jaarverslag 2013

Commissie Toezicht Arrestantenzorg Amsterdam

Jaarverslag 2013

Amsterdam, 2014

Commissie Toezicht voor Arrestandenzorg Amsterdam
Postbus 2287
1000 CG Amsterdam
telefoon: 020-559.5498

Inhoud

- 1. Inleiding*
- 2. De commissie*
- 3. Huisvesting en registratie*
- 4. Veiligheid en zorg*
- 5. Bejegening en verzorging arrestanten*
- 6. Conclusies en aanbevelingen*
- 7. Verslag van bevindingen*

Bijlagen

- A. Overzicht bezoeken CTA in 2013*
- B. Regeling Toezicht Arrestantenzorg*
- C. Regeling inzake een CTPC in de politieregio Amsterdam-Amstelland*
- D. Wettelijke regelingen*
- E. Inrichtingseisen politiecellencomplex CTPC Amsterdam-Amstelland*

Commissie Toezicht Arrestantenzorg Amsterdam

1 Inleiding

In deze jaarrapportage brengt de Commissie Toezicht Arrestantenzorg van de politie-eenheid Amsterdam (hierna: de commissie) verslag uit van haar werkzaamheden in 2013. De bevindingen in dit jaarverslag zijn gebaseerd op het bezoeken en het inspecteren van die plaatsen in de politie-eenheid Amsterdam waar arrestanten onder toezicht van de politie verblijven. Tijdens deze bezoeken wordt gecontroleerd of de geldende regelgeving voor de ruimtes waarin arrestanten worden ondergebracht en de wijze waarop zij worden bejegend, wordt nageleefd. In deze inleiding worden enkele centrale begrippen gedefinieerd en wordt de opbouw van dit jaarverslag toegelicht.

Belangrijke begrippen

In dit jaarverslag worden begrippen gehanteerd die betrekking hebben op de arrestantenzorg. De commissie sluit daarbij zoveel mogelijk aan bij de begrippen die daarvoor in de politiepraktijk in de politie-eenheid Amsterdam worden gebruikt. Deze hoeven niet overeen te komen met de begrippen die bijvoorbeeld in wetgeving of andere regelgeving worden gebruikt. Ook is het de commissie uit de jaarverslagen van zustercommissies gebleken dat bij andere politie-eenheden andere begrippen worden gehanteerd dan in Amsterdam.

Arrestant

Centraal staat het begrip arrestant. Hieronder wordt in dit jaarverslag verstaan een ieder die in een bij de politie in gebruik zijnd gebouw wordt vastgehouden, ongeacht de titel waarop en ongeacht de plaats in dat gebouw waar deze vrijheidsbeneming plaatsvindt. Dat betekent dat ook bijvoorbeeld personen die vanwege vreemdelingenbewaring of het uitzitten van een vervangende hechtenis (naar aanleiding van een openstaande boete) worden ingesloten, hier als arrestant worden aangeduid, ook al zijn zij niet 'gearresteerd' in de zin van: aangehouden als verdachte van een strafbaar feit op grond van het Wetboek van Strafvordering. In plaats van 'arrestant' wordt soms ook het woord 'ingeslotene' gebruikt.

Beslisser van dienst

Een belangrijke functionaris van de politie bij de werkzaamheden van de commissie is de 'beslisser van dienst'. Dit is de leidinggevende van het team dat tijdens een inspectiebezoek dienst heeft op het wijkteambureau of het cellencomplex. Deze leidinggevende heeft de rang van inspecteur of brigadier en is aanspreekpunt voor de commissie.

Cellen en dagverblijven

Wat betreft de ruimtes waar arrestanten zich onder politietoezicht bevinden, kan een onderscheid worden gemaakt tussen cellen en dagverblijven. Een politiecel is een ruimte die voor één arrestant is bedoeld en waarin eventueel kan worden overnacht. Onder dagverblijven worden ruimtes verstaan die bestemd zijn voor het verblijf van meerdere mensen en die alleen voorzien zijn van houten banken. Bij andere politie-eenheden worden deze vaak aangeduid als 'ophoudruimte'.

Opbouw van dit jaarverslag

Dit jaarverslag is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 worden de samenstelling, taak en werkwijze van de commissie besproken. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de 'hardware' van de arrestantenzorg: de huisvesting van arrestanten op politiebureaus

en cellencomplexen en de registratie van gegevens over de arrestanten en de arrestantenverzorging. Hoofdstuk 4 geeft de belangrijkste bevindingen ten aanzien van de veiligheid van en zorg voor arrestanten in 2013 weer. In hoofdstuk 5 worden de bevindingen beschreven ten aanzien van de 'software' van de arrestantenzorg: de bejegening en de verzorging van arrestanten. In hoofdstuk 6 worden conclusies getrokken. Op basis hiervan worden in hoofdstuk 7 aanbevelingen gedaan. In hoofdstuk 8 wordt verslag gedaan van de meest relevante bevindingen per cellencomplex en wijkteambureau.

In de hoofdtekst van dit jaarverslag worden de belangrijkste bevindingen van de commissie weergegeven. Enkele citaten uit de rapportages van de maandelijkse inspectiebezoeken worden als illustratie gebruikt.

In de bijlagen ten slotte zijn de regelingen weergegeven die van toepassing zijn op het werk van de commissie.

2 De commissie

Samenstelling van de commissie

Artikel 26 lid 1 van de Regeling beheer Politie bepaalt dat de korpschef ten behoeve van het toezicht op de arrestantenzorg voor iedere regionale eenheid een commissie van toezicht op de arrestantenzorg instelt, bestaande uit ten minste vijf onafhankelijke leden. Volgens lid 4 wordt bij de samenstelling van de commissies rekening gehouden met de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke deskundigheid en ervaring van de leden. Met het oog op de benodigde onafhankelijkheid van het toezicht op de arrestantenzorg heeft de Amsterdamse commissie sinds haar oprichting daarbij de voorwaarde gesteld dat leden in het dagelijks leven niet werkzaam zijn bij de politie of het openbaar ministerie in de regio van de eenheid Amsterdam, of bij andere instanties die met de politie te maken hebben.

De commissie bestaat uit leken die niet vanwege een bepaalde status of deskundigheid lid zijn. Desondanks kan gesteld worden dat hun opleidingen of werkervaring wel een aansluiting hebben bij het werk van de commissie. De CTA van de eenheid Amsterdam bestond in 2013 uit zeven leden: de heer R.M.W. Blenman (psycholoog), de heer M. Bosch (docent strafrecht), de heer F.A. Dwarshuis (ondernemer), de heer F.J. Foppen (gepensioneerd arts), de heer W. Huisman (voorzitter, hoogleraar criminologie), mevrouw Y. Stoker (informatiespecialist) en mevrouw H.J. Tempelman (vicevoorzitter, gepensioneerd reclasseringswerker).

In juni 2013 heeft de heer Foppen afscheid genomen van de commissie. De heer Foppen was al vanaf de oprichting in 1988 lid van de commissie. Vanwege zijn achtergrond stond hij bij veel politiefunctarissen bekend als de 'dokter'. De expertise van de heer Foppen op het terrein van arrestantenverzorging en in het bijzonder de gezondheid en het welzijn van de arrestanten was onmisbaar. Zijn ervaring als journalist kwam bovendien ten goede aan de leesbaarheid van de jaarverslagen van de commissie. De commissie is de heer Foppen zeer erkentelijk voor vijftientig jaar goede dienst. De leiding van de politie-eenheid Amsterdam heeft haar erkentelijkheid schriftelijk overgebracht aan de heer Foppen.

Het secretariaat van de commissie was tot medio 2013 ondergebracht bij de Directie Juridische Zaken van de Bestuursdienst van de gemeente Amsterdam. Voortreffelijke beleidsmatige en administratieve ondersteuning is verleend door secretaris mevrouw I.F. de Jong, mevrouw F. van Leusden en mevrouw O. Wessel. Een bijzonder woord van dank gaat naar mevrouw Van Leusden, die in een uiterst onzekere en onrustige periode, waarin onduidelijkheid bestond over de toekomst van het secretariaat en haar eigen functie bij de gemeente, de commissie naar beste vermogen is blijven ondersteunen, vaak buiten diensttijd. Vanaf medio 2013 is het secretariaat ondergebracht bij de politie-eenheid Amsterdam. Sindsdien wordt uitstekende ondersteuning geboden door mevrouw B. van Caem en mevrouw O. Wessel.

Taken van de commissie

Volgens artikel 25 lid 2 van de Regeling beheer politie heeft de commissie tot taak:

- toezicht te houden op de arrestantenzorg in de politiecellen en politiecellencomplexen in de regionale eenheid, waaronder tevens begrepen de

politiecellen en politiecellencomplexen van de Landelijke eenheid gelegen in het gebied van de regionale eenheid;
b. jaarlijks rapport uit te brengen aan de korpschef over haar werkzaamheden;
c. gevraagd en ongevraagd aan de korpschef advies uit te brengen en inlichtingen te geven omtrent aangelegenheden betreffende de arrestantenzorg.

De commissie ziet toe op de bejegening, de verblijfsomstandigheden en het verblijf van arrestanten en de naleving van de daarop betrekking hebbende voorschriften. Deze voorschriften zijn onder andere te vinden in de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna: de Ambtsinstructie), het Besluit beheer politie, de Regeling politiecellencomplex, de Inrichtingseisen politiecellencomplex Amsterdam-Amstelland (zie voor deze regelingen in de bijlagen) en het Dienstvoorschrift Zorg voor en bejegening van ingesloten in cellencomplexen (Arrestantenzorg) van de politie-eenheid Amsterdam (hierna: het Dienstvoorschrift Arrestantenzorg).

Werkwijze van de commissie

Evenals voorgaande jaren bezochten de leden van de commissie zonder aankondiging alle cellencomplexen, districts bureaus, wijkteambureaus, en overige locaties waar arrestanten worden ingesloten. Dit doet de commissie op wisselende dagen en tijdstippen. De leden mogen spreken met arrestanten en politiemensen en hebben vrije toegang tot de arrestantenregisters. Cellencomplexen en wijkteambureaus waar regelmatig arrestanten verblijven, worden elke maand gecontroleerd.

Tijdens een bezoek worden onder begeleiding van een politieambtenaar de ruimtes bekeken waar arrestanten kunnen verblijven. Als er tijdens het bezoek arrestanten zijn, voert het desbetreffende commissielid met enkelen van hen gesprekken om een beeld te krijgen van de bejegening en de verzorging. Arrestanten wordt onder andere gevraagd of ze bekend zijn met de reden van insluiting, of relaties (familie of vrienden) zijn ingelicht, ze een advocaat hebben gesproken, ze schriftelijke informatie hebben ontvangen, of ze - indien nodig of indien daarom is gevraagd - medische zorg hebben ontvangen en of ze eten en drinken hebben gekregen. Indien het een bezoek aan een cellencomplex betreft, wordt ook gevraagd of arrestanten mochten douchen en hoe vaak en hoelang ze mochten luchten. Onduidelijkheden of tekortkomingen die ter plekke kunnen worden verholpen, worden doorgaans direct met de leidinggevende besproken. Van elk bezoek wordt een schriftelijk verslag gemaakt dat op de maandelijks vergadering van de commissie wordt besproken.

Het contact met de politie

In 2013 heeft de commissie 202 inspectiebezoeken afgelegd en heeft zij 205 gesprekken met arrestanten gevoerd. De belangrijkste aandachtspunten bij de inspectiebezoeken zijn de veiligheid en de kwaliteit van de zorg voor arrestanten.

Hoewel het politiepersoneel dat belast is met de arrestantenzorg niet altijd bekend is met het bestaan van de commissie, is de ontvangst van de commissie op de bureaus en cellencomplexen - uitzonderingen daargelaten - doorgaans vriendelijk en professioneel.

Voorheen bracht de commissie jaarlijks verslag uit van haar bevindingen aan de korpsbeheerder en het regionaal college. Met de invoering van het nieuwe politiebepaling per 2013 bestaat dit orgaan niet meer. Onder de nieuwe Regeling Toezicht Arrestantenzorg 2013 brengt de commissie verslag uit aan de korpschef¹.

¹ De regeling toezicht arrestantenzorg 2013 vermeld hierover in artikel 3b: de commissie heeft tot taak jaarlijks uiterlijk 1 maart rapport uit te brengen aan de korpschef over haar werkzaamheden en

De direct verantwoordelijke bij de bevindingen van de commissie en de direct belanghebbenden voor de aanbevelingen van de commissie zijn echter respectievelijk de politie eenheid Amsterdam en de burgemeesters binnen het gebied van de eenheid. Bij de presentatie van het jaarverslag 2012 in het regionaal bestuurlijk overleg van 1 juli 2013 is op voorstel van de burgemeester van Amsterdam afgesproken dat een volgend jaarverslag zal worden besproken in het regionaal bestuurlijk overleg. Het regionaal bestuurlijk overleg is de opvolger van het voormalige regionaal college van de politieregio Amsterdam-Amstelland. De commissie toezicht arrestantenzorg zal in 2014 het jaarverslag via de eenheidsleiding doen toekomen aan de korpschef en tegelijkertijd laten agenderen voor het regionaal bestuurlijk overleg.

Circa vier maal per jaar hebben de voorzitter, een lid van de commissie en de secretaris overleg met commissaris C.L. Gorissen, adviseur van politiechef van de eenheid Amsterdam met betrekking tot onder andere arrestantenzorg, en hoofdinspecteur R. van der Linden, Chef Bureau Arrestantenzorg & Bestuurlijke Politiezorg. Van deze gesprekken wordt door de eenheidsleiding schriftelijk verslag aan de commissie uitgebracht. Tijdens deze overleggen worden opvallende bevindingen, eventuele actualiteiten en wijzigingen in de operationaliteit van cellencomplexen en wijkteambureaus besproken. Net als voorgaande jaren spreekt de commissie haar waardering uit voor de openhartige wijze waarop de eenheidsleiding gevraagd en ongevraagd informatie verschaft en mogelijke verbeterpunten met de commissie bespreekt. Ook tussentijds worden eventuele vragen van de commissie door de heer Van der Linden op accurate wijze beantwoord.

De commissie na de invoering van de Nationale Politie

Dit is het eerste jaarverslag van de commissie onder het nieuwe politiebestedel dat in 2013 is ingevoerd. De commissie bestond in 2013 25 jaar. De commissie is in 1988 ingesteld door toenmalig burgemeester van Amsterdam Ed van Thijn naar aanleiding van de dood van kraker Hans Kok in een Amsterdamse politiecel. De commissie houdt dus al 25 jaar toezicht op de arrestantenzorg: eerst bij de gemeentepolitie Amsterdam, sinds 1993 bij de politieregio Amsterdam-Amstelland en vanaf 2013 bij de eenheid Amsterdam. Met de inwerkingtreding van de Politiewet 2012 valt de commissie onder haar derde politiebestedel. Daarbij is de naam van de commissie veranderd van *Commissie voor het Toezicht op de Politiecellen* in *Commissie voor Toezicht op de Arrestantenzorg*.

Met de inwerkingtreding zijn op 1 januari 2013 de 25 toenmalige zelfstandige politieregio's opgegaan in 10 eenheden van de Nationale Politie. De politieregio Amsterdam-Amstelland is nu de eenheid Amsterdam: de enige eenheid in het land waarvan de geografische grenzen gelijk zijn aan die van de oude regio. Voor het toezicht op politiecellen en de zorg voor arrestanten kent elk van de 10 landelijke eenheden een Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg (hierna: CTA). De CTA Amsterdam is daarmee de rechtsopvolger van de Commissie van toezicht op de Politiecellen van de regio Amsterdam-Amstelland, zoals de commissie onder het oude politiebestedel heette. In tegenstelling tot de andere voormalige regionale commissies heeft de Amsterdamse commissie dus niet hoeven fuseren. Ook aan de kant van de politie-eenheid bleven de structuur en de bemensing van de arrestantenzorg voor een belangrijk deel gelijk. Wat betreft de dagelijkse werkzaamheden van de commissie en de contacten met de politie heeft de reorganisatie van de politie dus geen ingrijpende wijzigingen gehad voor de

bevindingen, overeenkomstig een door de korpschef in afstemming met de voorzitters van de commissies vastgesteld model. De commissie brengt deze rapportage ook ter kennis aan de politiechef en burgemeesters binnen de eenheid. Dit rapport is openbaar.

commissie. Dit geldt niet voor de positie, de samenstelling en de ondersteuning van de commissie.

Ten aanzien van de positie

Onder het oude politiebepel werd de commissie ingesteld door de korpsbeheerder – de burgemeester van Amsterdam en deed de commissie verslag aan het regionaal college. In de nieuwe politieorganisatie zijn de korpsbeheerder en het regionaal college verdwenen. Volgens de Regeling beheer politie wordt de commissie ingesteld door en rapporteert de commissie aan de korpschef. De commissie heeft in voorgaande jaarverslagen aangegeven deze situatie vanuit het oogpunt van de onafhankelijkheid van het toezicht op de arrestantenzorg onwenselijk te vinden. Onafhankelijkheid is een voorwaarde voor effectief toezicht en draagt bij aan de legitimiteit van het politiewerk, in het bijzonder het arrestantentoezicht. Bovendien vereisen voor Nederland geldende internationale regels een systeem van onafhankelijk toezicht op arrestantenzorg, zoals het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, het Europees verdrag ter Preventie van Foltering en het VN-verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing. Volgens het Facultatief Protocol (OPCAT²) dient Nederland een onafhankelijke *National Preventive Mechanism* (NPM) in te richten dat toezicht houdt op de zorg van mensen die van hun vrijheid zijn beroofd en in detentie verblijven.

De Inspectie Veiligheid en Justitie deelt deze bezwaren en heeft de Minister van Veiligheid en Justitie geadviseerd de Regeling beheer politie en de Regeling Toezicht Arrestantenzorg in die zin te wijzigen dat de CTA's door de Minister worden ingesteld. Deze wijziging zal naar verwachting medio 2014 plaatsvinden.

Ten aanzien van de samenstelling

De Regeling Toezicht Arrestantenzorg 2013 schrijft voor dat leden kunnen worden benoemd voor de duur van maximaal twee keer vier jaar. Voor vijf leden van de uit zeven leden bestaande commissie geldt dat deze termijn in 2013 is afgelopen, om welke reden de korpschef heeft besloten vanwege de overgang naar de nationale politie de termijn van de zittende leden met maximaal één jaar te verlengen. Daarom waren er in 2013 vijf vacatures voor nieuwe leden. Nadat er een vacature in landelijke dagbladen en op de website van de politie is geplaatst, hebben meer dan 65 personen gesolliciteerd. Uit deze schriftelijke sollicitaties zijn vijftien sollicitanten geselecteerd – mede op basis van de in lid 4 van Regeling beheer politie gevraagde deskundigheid – en uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Hieruit zijn uiteindelijk vijf kandidaten geselecteerd die zijn voorgedragen aan de korpschef en vanaf 2014 de vertrekkende leden zullen vervangen.

Met ingang van 1 januari 2014 zijn de volgende nieuwe leden benoemd: de heer I.D. Angishan (zorgcoördinator HVO Querido), mevrouw L. Koekoek (stafjurist Pieter Baan Centrum), mw. C.F. Apotheker (hoofd facilitair Rechtbank Midden Nederland), mw. C. Verwoerd (toezichthouder/overheidsadviseur) en de heer W. Strankinga (arts/wetenschappelijk docent VUMC Amsterdam).

Ten aanzien van de ondersteuning

Een ander gevolg van de invoering van het nationale politiebepel betreft de secretariële ondersteuning van de commissie. Tot de invoering van het nieuwe politiestel was het secretariaat ondergebracht bij de Bestuursdienst van de gemeente Amsterdam. Dit vloeide voort uit de rol van burgemeester van Amsterdam als korpsbeheerder. Deze structuur droeg bij aan de onafhankelijkheid van de commissie: doordat het postadres was ondergebracht bij en de correspondentie van de commissie werd gevoerd door de gemeente, was duidelijk dat de commissie geen

² Volledige naam: Optional Protocol to the Convention against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. Nederland heeft het verdrag op 28 september 2010 geratificeerd.

deel uitmaakt van het politiekorps.

Handhaving van het secretariaat bij de bestuursdienst van de gemeente Amsterdam had de voorkeur, zoals de commissie heeft aanbevolen in het jaarverslag over 2012. Desondanks is het secretariaat in 2013 overgebracht naar de politie-eenheid Amsterdam. Overigens is de commissie zeer tevreden over de ondersteuning door het nieuwe secretariaat: de kwaliteit van de ondersteuning heeft nauwelijks te lijden gehad onder de overdracht. De overgang van mw. Wessel van de gemeente naar de politie heeft aan deze continuïteit bijgedragen.

3 Huisvesting en registratie

Goede arrestantenzorg begint met goede voorzieningen voor de huisvesting van arrestanten. Ruimtes waar arrestanten worden ingesloten dienen voor dat doel geschikt te zijn en te voldoen aan de daarvoor geldende vereisten, zoals onder andere beschreven in de regeling *Inrichtingseisen politiecellencomplex CTPC Amsterdam-Amstelland* (Bijlage E). Simpel gezegd moeten die ruimtes 'schoon, veilig en heel zijn'. De voorzieningen moeten een veilige, humane en sociale verzorging mogelijk maken. Op de veiligheid en de kwaliteit van de arrestantenzorg wordt in de volgende hoofdstukken ingegaan. Hieronder worden de locaties en ruimtes besproken waar arrestanten in de politie-eenheid Amsterdam worden ingesloten. Ook wordt ingegaan op het gebruik van ICT-middelen voor de registratie van alles wat met de arrestantenzorg te maken heeft: de arrestantenlogging.

Cellen en dagverblijven

Voor de ruimtes waar arrestanten zich onder politietoezicht bevinden, kan een onderscheid worden gemaakt tussen cellen en dagverblijven. Een politiecel is een ruimte die voor één arrestant is bedoeld en waarin kan worden overnacht. Een politiecel is voorzien van een bed (een stenen brits met een plastic matras en kussen), een aan de grond vastgenagelde tafel en stoel, een toilet (zonder toiletbril), een wasbakje met een waterfonteinje. Met uitzondering van een deel van de cellen van het cellencomplex op het Hoofdbureau aan de Elandsgracht, beschikken alle cellen bovendien over een 'technozuil' met daarin een beeldscherm en bediening voor twee televisiekanalen (Discovery en National Geographic), een videokanaal, één computerspel (Tetris), de huisregels (in verschillende talen) en knoppen voor verlichting en verwarming. Ten behoeve van het dagelijks gebed van moslims, is in elke cel de positie van Mekka aangegeven.

Er zijn twee soorten bijzondere cellen. Ten eerste beschikt elk cellencomplex over één of meer grotere cellen, bestemd voor moeders die met een kind worden ingesloten en voor arrestanten met claustrofobie. Daarnaast zijn er zogenaamde OBS-cellen, voor arrestanten die een gevaar vormen voor hun eigen of andermans gezondheid. Deze cellen hebben geen meubilair, er is voortdurend cameratoezicht, voor de dagoriëntatie is er een digitale klok in de wand aangebracht en in een apart te openen ruimte bevindt zich het toilet. De cellencomplexen Noordwest en Zuidoost beschikken ook nog over een zogenaamde gecapitonneerde OBS-cel, waar de vloer en de wanden zijn voorzien van zacht materiaal, waardoor arrestanten zichzelf niet kunnen bezeren.

Onder dagverblijven worden ruimtes verstaan die bestemd zijn voor het verblijf van meerdere mensen en die alleen voorzien zijn van houten banken. Hoewel arrestanten hier wel eens deel van de nacht moeten doorbrengen, zijn dagverblijven daar in principe niet voor bedoeld.

Elke cel en elk dagverblijf beschikt over een oproepknop, waarmee via intercom contact kan worden gelegd met het politiepersoneel. Verder is er in alle cellen en dagverblijven een camera. Cellen worden in verband met privacy niet continu geobserveerd: de camera gaat alleen aan wanneer de arrestanten de oproepknop gebruikt of wanneer er bijzondere aanleiding is. De camera's in dagverblijven en OBS-cellen staan wel standaard aan.

Cellen en dagverblijven zijn te vinden in cellencomplexen. Wijkteambureaus hebben in principe alleen dagverblijven. Er zijn nog enkele wijkteambureaus die beschikken over cellen, maar deze worden niet meer gebruikt. In de meeste wijkteambureaus zijn de cellen na verbouwing verdwenen.

Cellencomplexen en politiebureaus

Kerntaak van de commissie is de inspectie van de cellencomplexen en van de (districts- en) wijkteambureaus. In de regio Amsterdam-Amstelland zijn drie cellencomplexen (Hoofdbureau, Noordwest en Zuidoost) en circa dertig wijkteambureaus (enkele daarvan zijn tevens districtbureau). Cellencomplexen en wijkteambureaus waar doorgaans dagelijks arrestanten verblijven worden maandelijks bezocht. Wijkteambureaus waar onregelmatig arrestanten verblijven worden ongeveer tweemaandelijks bezocht.

De arrestantenzorg wordt zoveel mogelijk geconcentreerd op de cellencomplexen, waar naast tientallen cellen en enkele dagverblijven ook luchtplaatsen zijn waar arrestanten mogen luchten en roken. Verder zijn er doucheruimtes waar arrestanten dagelijks gebruik van kunnen maken. In elk cellencomplex is er een behandelkamer voor de arts en verpleegkundigen, die bij toerbeurt dagelijks de cellencomplexen bezoeken.

Elk cellencomplex beschikt over meerdere verdiepingen. Beneden is de zogenaamde plotruimte, de ruimte van waaruit de leidinggevende het team van arrestantenverzorgers aanstuurt, van waaruit met de arrestantenverzorgers op de verdiepingen en met de buitenwereld wordt gecommuniceerd en waar de bij de insluitingsfouillering in bewaring genomen goederen van arrestanten worden bewaard. Op elke verdieping is een vergelijkbare ruimte van waaruit de arrestantenverzorgers via intercom en monitoren met de arrestanten in de cellen en met de centrale plotruimte communiceren en van waaruit zij (indien nodig) met camera's toezicht houden op de cellen. Verder is er een keukenruimte met inlooptdiepvries en oven, waar de maaltijden voor de arrestanten worden bewaard en bereid.

Na binnenkomst worden arrestanten eerst in een ruimte gebracht waar achter glas een politiefunctaris gegevens opneemt en invoert in de computer. Daarnaast is een speciale ruimte voor de insluitingsfouillering. Ook is er een metaaldetector waar arrestanten doorheen moeten lopen. Goederen die om veiligheidsredenen worden ingenomen, worden in bakken bewaard. Waardevolle spullen worden in kluisjes bewaard. Na controle tekent de arrestanten voor de bewaring. Transport van de arrestanten naar de verdiepingen geschiedt met een speciale lift, met een aparte af te sluiten ruimte voor arrestanten. Tenslotte zijn er op de cellencomplexen diverse kamers voor verhoor en voor het spreken met een advocaat.

Wijkteambureaus beschikken naast de dagverblijven over een vergelijkbare plotruimte, inboekruimte, fouilleerruimte, advocatenkamer, alsmede een arrestantentoilet.

Overige locaties

Behalve cellencomplexen en wijkteambureaus zijn er andere locaties waar de politie-eenheid Amsterdam arrestanten insluit. De locaties van de dienst vervoer en transport en de vreemdelingendienst worden als gewone wijkteams behandeld en dus regelmatig bezocht. De Amsterdam Arena heeft een politiepost met dagverblijven die tijdens evenementen in de Arena worden gebruikt. Op dergelijke momenten bezoekt de commissie deze politiepost.

Verder kunnen er naar aanleiding van bijzondere gebeurtenissen tijdelijke locaties voor insluiting van arrestanten worden aangewezen, wanneer grote groepen arrestanten worden verwacht. De commissie bezoekt ook deze locaties. In 2013 werd naar aanleiding van de inhuldiging van koning Willem-Alexander een vleugel van de Penitentiare Inrichting Over-Amstel (de "Bijlmerbajes") voor dit doel ter beschikking gesteld aan de politie.

Een belangrijke aanvulling in de Regeling Toezicht Arrestantenzorg is dat de commissie ook toezicht dient te houden op het vervoer van arrestanten en op alle locaties waar arrestanten van de Landelijke Eenheid worden opgehouden die gelegen zijn in het gebied van de regionale eenheid Amsterdam. Concreet is dit het bureau van de (voormalige) spoorwegpolitie in het Centraal Station van Amsterdam. Verder dienen de CTA's toezicht te houden op de arrestantenverblijven in de rechtbanken en de gerechtshoven. In Amsterdam is dit toezicht nog niet geëffectueerd: op basis van een in 1995 gesloten convenant stellen de politie en de Gerechtelijke diensten dat – in tegenstelling tot andere arrondissementen en ressorten – in Amsterdam niet de politie de arrestantenverzorging uitvoert, maar eigen personeel. Nu de politie niet verantwoordelijk is voor de arrestantenzorg binnen de gerechtsgebouwen in de regio/het arrondissement Amsterdam maar deze verantwoordelijkheid is toebedeeld aan de Directeur Gerechtelijke Diensten kan volgens de politie niet anders worden geconcludeerd dat de cellencomplexen van de gerechtsgebouwen binnen de regio Amsterdam niet zijn onderworpen aan het toezicht van deze commissie. De facto is er daarmee geen onafhankelijk toezicht op de arrestantenzorg in de dagverblijven in de rechtbank en het gerechtshof. Mede gezien de mediaberichtgeving over de mankementen van de nieuwbouw van het gerechtshof is deze situatie zorgelijk. De commissie beveelt daarom aan in 2014 duidelijkheid te scheppen over het toezicht op de arrestantenzorg in de rechtbank en het gerechtshof, al dan niet uit te voeren door deze commissie.

Landelijk hebben de CTA's afgesproken het toezicht op het vervoer van arrestanten te operationaliseren als: het vervoer tussen wijkteambureaus en (tussen) cellencomplexen. Dus feitelijk het vervoer dat met speciale arrestantenbusjes door de politie zelf plaats vindt (en dus niet het vervoer vanaf de plaats van aanhouding naar het bureau en ook niet het vervoer van een cellencomplex of bureau naar een locatie buiten het gebied van de eenheid of een huis van bewaring). Tot nu toe heeft de commissie deze taak uitgevoerd door enkele malen de gebruikte arrestantenbussen te bekijken.

Schoonmaak

Voor de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de arrestanten is het van belang dat de ruimtes waarin zij verblijven voldoende schoon zijn. De schoonmaak op de cellencomplexen en op de wijkteams was jarenlang een bron van zorg, zowel voor de politie als voor de commissie. Hierover is voorgaande jaarverslagen veelvuldig gerapporteerd. Door nieuwe en betere contracten met schoonmaakbedrijven en vooral door zelf strikt toezicht te houden op de naleving van deze contracten, heeft de politie-eenheid de kwaliteit van de schoonmaak aanzienlijk weten te verbeteren. De commissie constateert dat ondanks wisselende schoonmaakbedrijven, het toch vaak dezelfde mensen zijn die schoonmaken op bepaalde bureaus. De kwaliteit van de schoonmaak hangt nauw samen met de personen die deze belangrijke taak uitvoeren. Een voorbeeld van een bureau waar de commissie de schoonmaak al jaren onvoldoende vindt is 's Gravesandeplein.

Cellencomplex Hoofdbureau, januari 2013

Zoals altijd spreek ik met de schoonmakers die glunderen als ik zeg dat alles schoon is.

Cellencomplex Hoofdbureau, juni 2013

Hoewel op de deur is aangegeven dat zijn cel is schoongemaakt is daar niet veel van te merken; er zit bloed op de stijl naast de deur, een kop koffie is omgevallen en er liggen korsten brood op de vloer.

Klimopweg, mei 2013

Het middelste dagverblijf is zeer smerig; een omgevallen kop koffie is reeds verregaand aangekoekt. De schoonmaker blijkt te zijn geweest van 10.10 tot 10.50. Hij blijkt het dagverblijf niet te hebben bezocht.

Bij extreme vervuiling dient het zogenaamde calamiteitenteam te worden gebeld dat met hogedrukspuiten cel of dagverblijf grondig reinigen en ontsmetten.

Linneausstraat, juli 2013

Gisteravond was hier een agressieve arrestant die de hele boel met bloed en poep heeft onder gesmeerd. De calamiteitendienst heeft het zo goed als mogelijk schoongemaakt. Toch constateren de hoofdagent en ik nog wat bloedsporen in de bewuste verblijfsruimte 40. De hoofdagent gaat het calamiteitenteam bellen, om ook deze nog te laten schoonmaken.

De arrestantenlogging

Alle relevante gegevens met betrekking tot de verzorging van arrestanten dienen te worden ingevoerd in de arrestantenlogging, zoals bezoek van arts of verpleegkundige, verstrekking van medicijnen en maaltijden, tijdstippen van luchten en douchen et cetera. De arrestantenlogging is onderdeel van het bedrijfsprocessen-systeem van de politie. Alle arrestantenverzorgers hebben toegang en autorisatie tot invoer. Commissieleden hebben dat niet en zijn daarvoor afhankelijk van het politiepersoneel. De arrestantenlogging is een belangrijke bron van informatie voor de commissie. In het bijzonder wanneer een arrestant een warrig verhaal vertelt, een arrestant een taal spreekt die een commissielid niet machtig is of wanneer de mondeling verstrekte informatie van arrestantenverzorgers en arrestanten elkaar tegenspreken. In die gevallen geeft de arrestantenlogging vaak de gewenste duidelijkheid. Het is daarom van groot belang dat de informatie in de arrestantenlogging juist en volledig is.

Cellencomplex Hoofdbureau, april 2013

Een tweede man heeft weinig klachten, maar zegt dat hij in de middag geen eten heeft gehad. In de logging staat dat hem om 12.17 uur brood is verstrekt.

Beursstraat, december 2013

Er zijn 3 arrestanten waarvan 1 ligt te slapen, nummer 2 spreekt geen Nederlands en nummer 3 wil wel laten weten dat het schandelijk is dat hij vastzit, maar verder valt er niet veel zinnigs met hem te bespreken. Uit de logging blijkt dat hij sinds 2 uur vastzit, dat hij geregistreerd staat, hij zal waarschijnlijk naar het CZO gebracht worden.

Met de invoer van een nieuw bedrijfsprocessensysteem enkele jaren geleden zijn er ook meer verplichte velden voor invoer gekomen, wat de volledigheid ten goede is gekomen. De algemene indruk van de commissie is dat de arrestantenlogging goed wordt bijgehouden.

Conclusie

Op basis van de bevindingen van de bezoeken die de commissies in 2013 heeft gebracht aan cellencomplexen, wijkteambureaus en andere locaties waar arrestanten worden ingesloten, kan worden geconcludeerd dat ruimtes waar door de politie-eenheid Amsterdam arrestanten worden ingesloten voor dat doel geschikt zijn. De staat van onderhoud van deze ruimtes is over het algemeen goed. Het is niet verwonderlijk dat de kwaliteit en de staat van de huisvesting beter is op de

daartoe gebouwde en geëxploiteerde cellencomplexen dan op sommige, vooral oudere wijkteambureaus. Verder constateert de commissie dat als in een cellencomplex bijvoorbeeld een toilet of verlichting niet functioneert/defect is, de betreffende ruimte doorgaans al voor reparatie buiten gebruik is gesteld voordat het defect door de commissie wordt geconstateerd.

De invoering van een nieuwe bedrijfsprocessensysteem een aantal jaar geleden met daarin verplichte velden voor invoer, is ten goede gekomen aan de kwaliteit en de volledigheid van de arrestantenlogging. Toch blijft het goed bijhouden van de arrestantenlogging ook mensenwerk. Met uitzonderingen wordt dat door de politie-eenheid Amsterdam goed gedaan.

4 Veiligheid

Naast de bejegening en verzorging van arrestanten hebben de CTA's de laatste jaren steeds meer aandacht gekregen voor veiligheid binnen cellencomplexen en politiebureaus. Een arrestant heeft recht op veiligheid. Dit betekent dat de politie de plicht heeft om diegenen die aan de zorg van de politie zijn toevertrouwd veilige omstandigheden te garanderen. Ook de veiligheid van het politiepersoneel, van personen die arrestanten bezoeken (zoals advocaten, artsen, medewerkers van de reclassering en de kindbescherming en jeugdzorg) en van de leden van de commissie moet gewaarborgd worden.

Net als voorgaande jaren is het van belang hierbij te benadrukken dat de commissie een lekencommissie is die maatschappelijk toezicht verricht vanuit de samenleving. De leden zitten er niet vanuit een bepaalde deskundigheid en houden ook niet louter vanuit een deskundigheid toezicht op bepaalde aspecten van de arrestantenzorg, zoals de veiligheid. Daartoe zijn andere instanties aangewezen, zoals de brandweer ten aanzien van brandveiligheid en de GGD ten aanzien van medische zorg. De commissie controleert de veiligheid binnen cellencomplexen en politiebureaus voor zover dat met een lekenoog is vast te stellen. Aspecten van veiligheid die daartoe behoren zijn het houden van (brand)ontruimingsoefeningen, de preventie van legionella in oogdouches, de insluitingsfouillering en het afleggen van wapens in arrestantenverblijven. Deze aspecten worden hieronder besproken.

(Ontruimings)oefeningen

Om zich te informeren over de brandveiligheid is de commissie regelmatig bij de brandontruimingsoefeningen van de cellencomplexen aanwezig. De veiligheid van zowel arrestanten als het personeel wordt bevorderd door regelmatig (brand)ontruimingsoefeningen te houden om te leren hoe te handelen in geval van brand, explosie, gijzeling en overige gevaarlijke omstandigheden. Voor dergelijke oefeningen wordt een draaiboek gemaakt en er is een wisselend scenario, bijvoorbeeld een brand in de cellengang of een gijzeling. De rol van slachtoffers wordt gespeeld door politiepersoneel, studenten, vrijwilligers of lotusslachtoffers. Bij de uitvoering van de casus oefent het politiepersoneel de taken die zijn neergelegd in het ontruimingsplan. Indien het om een brandontruimingsoefening gaat participeert ook de brandweer.

De afspraak met de commissie is dat zij wordt uitgenodigd om de ontruimingsoefeningen op de cellencomplexen bij te wonen. De algemene indruk van de in vorige jaren bijgewoonde oefeningen is dat de oefeningen buitengewoon nuttig zijn en dat er altijd diverse leer- en verbeterpunten zijn. Mede door de verhuizing van het secretariaat van de gemeente naar de politie hebben in 2013 niet alle uitnodigingen de commissie tijdig bereikt. In 2013 heeft de commissie een tweetal oefeningen bijgewoond.

Cellencomplex Noordwest, november 2013, Ontruimingsoefening

Circa 40 ROC-studenten spelen arrestanten, alsmede twee Lotusslachtoffers. Er wordt een rookmachine meegenomen die hij in de gang aanzet en er staat een gasbrander die geblust moet worden in de grote familiecel. Na het brandsignaal halen de arrestantenverzorgers de arrestanten uit de cellen en brengen die naar de luchtplaats. De brandweer komt snel na het aanzetten van de rookmachine en de brander. De brandweer gaat via de publieksingang aan de voorkant naar binnen. Op de tast en door verbaal elkaar richting te geven vinden de brandweerlieden de brandhaard en blussen deze.

Vervolgens gaan ze na of er nog mensen in de cellen zitten door de luikjes open te doen en daarin te roepen. Bij de evaluatie blijkt dat er enkele zaken niet helemaal goed zijn gegaan en dat er leerpunten zijn. Zo blijken er vijf cellen niet te zijn ontruimd. Zowel de arrestantenverzorgers als de brandweerlieden dachten van de ander dat zij in die gang alle cellen waren ontruimd, maar dat was dus niet zo. Verder bleef de arrestantenverzorger met een BHV-jasje aan die contactpersoon voor de brandweercommandant was veel te lang in de rook staan. In werkelijkheid was ze dan al onwel geworden. Ook lagen de sleutels voor de brandweer niet op de juiste plek. Onduidelijk is waarom. Arrestantenverzorgers hebben daarom maar hun eigen sleutels aan de brandweer gegeven. Tenslotte zagen brandweerlieden in het slechte zicht de OBS-cellen (vanwege de dubbele deur) aan voor kasten en dus keken ze ook niet of er nog arrestanten in zaten.

Cellencomplex Zuidoost, 30 oktober 2013, Ontruimingsoefening

De ontruimingsoefening is goed verlopen, de brandweer was te spreken over de communicatie met de politie, ze werden voldoende gebriefd, het probleem was duidelijk, ook de plek waar de rookontwikkeling vandaan kwam. Het is ook dit keer weer een punt van discussie wie de cellen ontruimt (daarvoor de verantwoordelijkheid heeft), hetzelfde geldt voor het zichtbaar maken van welke cellen al ontruimd zijn en welke cellen nog niet.

Spoelen van ogen na pepperspray

Op de politiebureaus en cellencomplexen zijn zogenaamde oogdouches aangebracht. Een oogdouche is een kleine ronde metalen wasbak met daarin twee naar boven gerichte kranen en een makkelijk (bij slecht zicht) te bedienen hendel. Met deze douche kunnen de ogen van arrestanten of politiemensen worden uitgespoeld wanneer er pepperspray is gebruikt. In het verleden zijn in de leidingen van deze oogdouches meerdere malen te hoge concentraties van de legionellabacterie aangetroffen. Vandaar dat de instructie geldt dat de oogdouches wekelijks minimaal vijf minuten moeten worden doorgespoeld. Opdat dit kan worden gecontroleerd, hangen er bij de oogdouches lijsten waarop met een datum en handtekening het doorspoelen wordt afgetekend. Doorgaans wordt dit gedaan door een persoon die belast is met het onderhoud van het gebouw, veelal aangeduid als de 'onderhoudsman'. Op bijna alle bureaus is een spoellijst aanwezig en blijkens de handtekeningen wordt er wekelijks doorgespoeld. Net als voorgaande jaren blijkt dat dit bij een enkel bureau wat moeilijker is.

Beursstraat, januari 2013

Oogdouches: Nr 1: geen doorspoellijst. Nr 2: alléén op 7-1-13 doorgespoeld. Ik bespreek dit met de chef van dienst. Hij verklaart dat ze (normaliter) wel wekelijks worden doorgespoeld ("we gebruiken deze zelf ook"). We spreken af dat bij beide oogdouches een doorspoellijst wordt gehangen. Vanwege kalkaanslag zijn ze bezig er één vervangen te krijgen.

Beursstraat, januari 2013

Hier zijn 2 oogdouches, ook hier zijn beide bakjes en de afdekdoppen ronduit smerig en (naar mijn idee) te onsmakelijk om aan te pakken. Dit wordt met de schoonmaker opgenomen. Er is 4 weken geleden voor het laatst gespoeld!

Beursstraat, augustus

Bij een oogdouche hangt nog steeds geen lijstje en op de andere lijst stond dat die 15 juli voor het laatst was doorgespoeld. Dit wordt doorgegeven aan de onderhoudsman, "die is er voor verantwoordelijk".

Beursstraat, november 2013

Beide oogdouches hebben nu eindelijk een spoellijst (!), de laatste keer dat ze doorgespoeld zijn was 14 november (er wordt doorgegeven dat het 1 x per week moet worden!)

Door roest en kalk zien veel oogdouches er weinig schoon uit en doorgaans komt er eerst roestig bruin water uit.

Diemen, december 2013

Er zijn geen arrestanten en alles is netjes. Behalve de oogdouche. Er is geen doorspoelijst en de klep om de douche aan te zetten is er af. Is deze douche afgesloten. Ernaast staan wel spuitbussen om ogen te spoelen na gebruik van pepperspray, alleen die zijn ver over de houdbaarheidsdatum.

Op een toenemend aantal locaties is geen oogdouche (meer) aanwezig. Op die bureaus en cellencomplexen wordt gewerkt met speciaal daarvoor gemaakte flacons met gel waarmee ogen na gebruik van pepperspray kunnen worden gespoeld.

Op andere bureaus lijken de oogdouches te zijn vervangen door een nieuw type. Dit lijkt niet altijd een verbetering te zijn.

Amstelveen-Noord, juni 2013

Er hangt een nieuwe oogdouche, maar geen spoelijst. Men gaat op zoek naar de 'onderhoudsman'. Na enige telefoontjes komt hij naar beneden. Hij is niet tevreden over de oogdouche. Als je de kraan opendraait, gaan de slappe rode dopjes niet automatisch omhoog. Je moet ze dus altijd met je vingers opendoen. Dat vind hij maar niks, als hij eraan denkt zelf met pepperspray in zijn ogen er boven te moeten hangen. Dan was die oude douche met die groene dopjes 'gebruiksvriendelijker', je wipte de dopjes, die met kettinkjes vast zaten, er zo af. Hij draait de kraan open en inderdaad de dopjes blijven gesloten. Na enige tijd komt er in eentje enige beweging. Hij is niet tevreden. Gaat weer aan de bel trekken. In de map die hij bij zich had, zit geen actuele spoelijst. Daar snapt hij niks van, want hij had de man afgelopen vrijdag nog zien lopen. Ik ga er vanuit dat de douche gespoeld is, in ieder geval vandaag, en hij zal op zoek gaan naar een actuele spoelijst.

Insluitingsfoullering

Een ander aspect dat van belang is voor de veiligheid is de insluitingsfoullering. In vorige jaarverslagen is uitvoeriger ingegaan op de foullering, omdat hier sprake is van een potentiële spanning tussen twee belangen waar de commissie toezicht op houdt: veiligheid en humane bejegening. Het is van belang dat gevaarlijke voorwerpen worden gevonden en afgenomen, terwijl het ook van belang is dat de foullering op een proportionele wijze geschiedt waarbij de privacy en de lichamelijke integriteit van de arrestant zo weinig mogelijk wordt geschaad. De commissie is (uiteraard) niet aanwezig bij de foullering. De commissie is afgelopen jaar noch door de politie noch door arrestanten in kennis gesteld van incidenten betreffende de foullering. Wel treffen commissieleden soms voorwerpen aan in cellen of dagverblijven die de vraag oproepen hoe grondig de foullering is uitgevoerd.

Ferdinand Bolstraat, oktober 2013

In een dagverblijf tref ik een sigarettenpeuk aan met lippenstift er aan.

Afleggen van wapens

In verband met de veiligheid van arrestanten en personeel is het belangrijk dat het dienstwapen wordt afgedaan als een ruimte wordt betreden waarin zich arrestanten bevinden. De instructies hieromtrent zijn glashelder. In het verleden heeft de commissie regelmatig geconstateerd dat politiemensen het dienstwapen omhouden wanneer zij voor arrestanten bedoelde ruimtes betreden, ook wanneer er arrestanten zijn. De redenen die hiervoor werden gegeven was dat men het vergeet of dat het vanwege de locatie van de wapenkluizen onhandig is. Om het afleggen van de wapens te faciliteren heeft het Bureau Arrestantenzorg op alle bureaus grote stickers op de deuren van de toegang tot de arrestantenverblijven laten aanbrengen (als een verkeersbord met een rode balk door een afbeelding van een dienstwapen en pepperspray) en het bureau heeft op veel bureaus de wapenkluizen laten

verplaatsen naar een locatie die het opbergen van wapens vergemakkelijkt. Net als in voorgaande jaren heeft de commissie in 2013 meerdere gevallen waargenomen waarin politiepersoneel met een dienstwapen om de arrestantenruimten betrad. Onderstaande voorbeelden wekken de indruk dat de duidelijke instructies en de acties van het Bureau Arrestantenzorg ten spijt, niet alle politiemensen het belang van het opbergen van wapens inzien. De voorbeelden laten ook zien dat zelfs leidinggevenden de ruimte voelen om hierover hun eigen, afwijkende, opvattingen over te hebben.

August Allebéplein, juni 2013

In een dagverblijf bespreken twee agenten de fouillering met een arrestant. Ze zitten gezellig naast hem, met dienstwapen en pepperspray. Als ik ze hierover op de gang aanspreek wordt mij verzocht dit later te bespreken. Wel voelen ze zich duidelijk betrappt, maar het kwam volgens hen door de drukte en pepperspray doen ze nooit af als ze naar de gang met de dagverblijven gaan.

August Allebéplein, augustus 2013

Ik vertel ze dat het niet geoorloofd is om met dienstwapen en met pepperspray de cellengang in te gaan. Dit vindt de inspecteur van dienst onzin en als het een artikel 6 arrestant is met wie hij goed contact heeft, dan gaat hij met zijn dienstwapen de cellengang in. Van een sticker op de deur heeft hij nog nooit gehoord en als dat nodig is, moet ik hem maar aanvragen. Na enige discussie zegt hij toe dat hij pogingen zal ondernemen om er zelf achteraan te gaan.

Houtmankade, december 2013

Mijn toegangspas werd bij binnenkomst goed bekeken en ik werd begeleid door een jonge agente die vertelde er sinds drie maanden te werken. Ze wilde eerst met haar dienstwapen de arrestantenruimte betreden maar ik gaf haar aan dat het niet is toegestaan. Ik werd daarvoor vriendelijk bedankt en zo konden we de ruimte, waar er een arrestant in DV 40 lag te slapen, betreden, nadat ze het wapen had afgelegd. Ze vertelde dat de arrestant net voor mijn komst nogal "onrustig" was.

Beursstraat, mei 2013

De agent die met me meeloopt vergeet zijn dienstwapen af te doen, als ik daar een opmerking over maak, vind hij dit niet prettig.

Beursstraat, november 2013

De chef van dienst had ook hier zijn dienstwapen om en net als bij de IJ-tunnel "u heeft groot gelijk" toen ik het signaleerde: de kluisjes zitten hier wel op een onhandige plek, laag en rechts om de hoek achter de plot in de voorgeleidingsmimte.

IJ-tunnel, september 2013

De jonge chef van dienst was met me meegelopen, met dienstwapen om. Toen ik er wat van zei was zijn reactie als volgt: het is lastig want het kluisje is in de voorgeleidingsruimte, aan het eind van de gang is de buitendeur naar de parkeerplaats met de auto's en de motoren. Dan is het toch zinnig om eens naar de plaats van de kluisjes te kijken opperde ik. Maar zei hij toen: protocollen zijn niet altijd praktisch, hij maakte zijn eigen inschatting en als er een probleem door ontstaat nam hij de verantwoordelijkheid en moesten "ze" bij hem zijn.

IJ-tunnel, november 2013

De chef van dienst ontvangt me vriendelijk, loopt met dienstwapen om met mij mee, als ik er wat van zeg als we bij de logging zitten zegt hij "u heeft groot gelijk", het kan niet en toch gaat het zo automatisch... Hij memoreerde de mail die hierover verstuurd was na mijn laatste ervaring, maar het heeft (kennelijk) nog niet het gewenste effect.

Lijnbaansgracht, mei 2013

Ontvangen door de chef van dienst, die met dienstwapen meeliep naar de enige arrestant die er op dat moment was. "Ach", zei hij vrij gemakkelijk, "Ik weet wie er zit..." Dat bleek een "bekende" te zijn die regelmatig vastzit, nu lag hij zijn roes uit te slapen, hij kon staan,

praten maar alles nog gehuld in alcohol nevel. Hij maakte op mij wel de indruk dat zijn stemming snel kon omslaan naar een agressieve houding. De (geruststellend bedoelde ?) opmerking van de chef van dienst m.b.t. zijn dienstwapen stelde mij dus niet gerust.

Conclusie

De commissie beschikt niet over de expertise om een deskundig oordeel te vellen over de veiligheid van de wijkteambureaus en cellencomplexen voor arrestanten. Wel constateert de commissie dat de politie veel aandacht heeft voor de veiligheid. Het is goed dat er regelmatig (brand)ontruimingsoefeningen worden gehouden, want die laten nog telkens verbeterpunten zien. De commissie dient tijdig voor deze oefeningen te worden uitgenodigd.

Voor de veiligheid is het ook van belang dat er goed functionerende oogdouches zijn voor het uitspoelen van ogen na gebruik van pepperspray. De commissie constateert dat op veel bureaus de oogdouches er door kalkvorming, roestvorming en slijtage verouderd uitzien, terwijl er op andere bureaus nieuwe typen oogdouches worden aangetroffen of dat er wordt gewerkt met flacons. Al met al een diffuse situatie. Voor wat betreft het afleggen van dienstwapens constateert de commissie dat de instructies helder zijn en dat het Bureau Arrestantenzorg met het (ver)plaatsen van wapenkluisen en aanbrengen van grote stickers er alles aan gedaan heeft om het afleggen van wapens te stimuleren en te vergemakkelijken. De commissie constateert dat er desondanks nog steeds politieambtenaren (en zelfs leidinggevendenden) zijn die met wapens arrestantenverblijven betreden.

5 Bejegening en verzorging van arrestanten

Naast fysieke en sociale veiligheid, dient de politie zorg te dragen voor een mensvriendelijke bejegening en een fatsoenlijke dagelijkse verzorging. Aandachtspunten van de commissie bij deze dagelijkse zorg zijn het verstrekken van eten en drinken, de mogelijkheid tot wassen en luchten, het informeren van arrestanten over hun rechten en het informeren van verwanten over de insluiting. Deels gebaseerd op hogere regelgeving, zijn de voorschriften met betrekking tot de verzorging van arrestanten neergelegd in het Dienstvoorschrift Arrestantenzorg van de politie-eenheid Amsterdam. De commissie controleert de naleving van deze voorschriften. Minderjarigen en arrestanten met een specifieke problematiek, zoals gestoorden en zieken, en personen in vreemdelingenbewaring, behoeven extra zorg en daartoe gelden specifieke voorschriften.

Eten en drinken

Arrestanten krijgen tweemaal daags een broodmaaltijd en eenmaal een warme maaltijd. De maaltijden worden bewaard in speciale diepvrieskasten. Met voedselwensen op medische of religieuze grond wordt rekening gehouden. Maaltijden bevatten standaard geen varkensvlees. De warme maaltijden worden opgewarmd in speciale ovens. Voor koosjere maaltijden is er een aparte magnetron en een aparte diepvries. Koffie en thee worden regelmatig verstrekt. Arrestanten klagen nog wel eens over de kwaliteit van de maaltijden, maar die bevatten voldoende voedingswaarde en zijn vergelijkbaar met magnetronmaaltijden die bij de supermarkt te koop zijn.

De commissie controleert ook de houdbaarheidsdata van de maaltijden in de vriezers. In enkele gevallen bleken maaltijden over de uiterste houdbaarheidsdatum.

Ferdinand Bolstraat, oktober 2013

De uiterste houdbaarheidsdatum van de aanwezige broodmaaltijden lopen over een week af. De houdbaarheid van de warme maaltijden is al in augustus verlopen. Deze maaltijden worden terstond uit de schappen gehaald.

Hoofdbureau, juli 2013

Tevens bleek een aantal maaltijden (de vegetarische) twee dagen over tijd te zijn. Mijn begeleider haalde die maaltijden alvast uit de diepvries en gaf opdracht om alle maaltijden aan een inspectie te onderwerpen.

Naar de indruk van de commissie worden de maaltijden nagenoeg altijd (tijdig) verstrekt. Wel gebeurt het zeer regelmatig dat arrestanten hun eten niet opeten, omdat ze melden geen trek te hebben. De commissie heeft vaak de indruk dat de emotie rond arrestatie en insluiting arrestanten de eetlust beneemt. De commissie heeft in vorige jaarverslagen de politie aanbevolen van het herhaaldelijk niet opeten van de maaltijden melding te maken in de arrestantenlogging.

Cellencomplex Zuidoost, augustus 2013

In 519 zit een jonge man. Hij lijkt aardig van de kaart en heeft zijn ontbijt nog niet opgegeten, (geen trek vanwege de stress): in de logging zie ik dat er wel staat dat het is aangenomen maar het is waarschijnlijk te vroeg om te registreren dat het niet is genuttigd.

Wassen en luchten

Op de cellencomplexen zijn doucheruimtes en luchtplaatsen. Op een enkel wijkbureau is ook een douche of een luchtplaats, maar die worden zelden gebruikt. Arrestanten hebben het recht dagelijks te douchen en tweemaal daags te 'luchten'. Over het algemeen gaat dat goed. Wanneer arrestanten niet hebben gedoucht of gelucht, dan is dit bijna altijd omdat ze dit zelf hebben geweigerd. Tijdens het luchten mag worden gerookt en bij het douchen worden toiletartikelen – waaronder een tandenborstel en tandpasta – uitgereikt. Arrestanten hebben vaak niet in de gaten dat wanneer ze het één weigeren, ze het andere niet (automatisch) krijgen. Arrestantenverzorgers zouden hen daarop kunnen wijzen.

Cellencomplex Zuidoost, november 2014

Een oudere man (75 jaar!) is eergisteren binnen gebracht, weet waarom. De behandeling vindt hij vriendelijk en het eten verzorgd en voldoende. Maar hij voelt zich uiterst onverzorgd, heeft al twee dagen niet zijn tanden gepeetst noch zich geschoren. Bleek niet te weten dat daartoe toiletartikelen worden verstrekt. Bij navraag bij de Chef van Dienst bleek dat hij deze kennelijk niet had gekregen, dat gebeurt namelijk bij douchegebruik en hij had kennelijk geen gebruik gemaakt van de gelegenheid te douchen. Ik sluit een en ander kort met de arrestantenverzorging die hem direct een elektrisch scheerapparaat zullen bieden en tandpoetsmiddelen.

Raadsman bij het politieverhoor

Volgens een Aanwijzing³ van het college van procureurs-generaal hebben arrestanten recht op consultatie met een raadsman in de periode van zes uur na de aanhouding. Daartoe wordt de raadsman twee uur de tijd gegeven om naar het politiebureau te komen, waar hij vervolgens dertig minuten de gelegenheid heeft vertrouwelijk met de verdachte te spreken.

Net als vorige jaren heeft de commissie bij de inspectiebezoeken gevraagd naar de ervaringen met deze nieuwe werkwijze. De algemene indruk bij de diverse politiecellencomplexen en de wijkteambureaus is dat het redelijk verloopt. Het lukt raadslieden doorgaans om op tijd te zijn en piekmomenten daargelaten, zijn er voldoende advocatenkamers beschikbaar voor overleg met cliënten.

Informeren over rechten

Arrestanten moeten voldoende op de hoogte zijn van hun rechten en plichten, alsmede van de gang van zaken tijdens hun insluiting in een cellencomplex of politiebureau.

Hiertoe worden zij op verschillende manieren geïnformeerd. Ten eerste behoren zij over een document te beschikken waaruit zij kunnen opmaken op basis waarvan zij zijn ingesloten. In geval van verdenking van een strafbaar feit is dit doorgaans het document van de inverzekeringstelling en in geval van illegaal verblijf is dat het bevel tot vreemdelingenbewaring.

Ten tweede is het van belang dat arrestanten weten welke rechten en plichten zijn verbonden aan het verdacht zijn van het plegen van een strafbaar feit. Hierover worden zij bij de voorgeleidingsprocedure door de hulpofficier van justitie mondeling (indien nodig middels een tolk in zijn/haar taal) geïnformeerd. De stress bij het moment van voorgeleiding kan er echter voor zorgen dat arrestanten niet alles onthouden wat hen is verteld. Om die reden zijn door het ministerie van Binnenlandse Zaken en het ministerie van Justitie⁴ brochures uitgegeven met daarin algemene informatie over de rechten rond de verdenking en de procedure. Er is een variant van deze brochure

³ Gepubliceerd in Staatscourant van 16 maart 2010, nr. 4003.

⁴ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ministerie van Justitie. *U bent aangehouden en meegenomen naar het politiebureau. Wat zijn uw rechten?* en *Je bent aangehouden en meegenomen naar het politiebureau. Wat zijn je rechten?* Maart 2010.

voor volwassenen en er is een variant voor minderjarigen. Volgens art. 3.6 van het Dienstvoorschrift Arrestantenzorg van de Amsterdamse politie dienen deze brochures aan arrestanten worden verstrekt: *“Aan elke in verzekering gestelde ingeslotene wordt door de hulpofficier van justitie op wiens bevel de inverzekeringstelling geschiedt een exemplaar van de meertalige folder 'U bent aangehouden en daarna in verzekering gesteld' uitgereikt.”*

Ten derde moeten arrestanten te worden geïnformeerd over de gang van zaken op het wijkteambureau of het cellencomplex. Hiertoe dienen de zogenaamde huisregels, die arrestanten informeren over de rechten en plichten tijdens hun insluiting op het politiebureau of het cellencomplex, zoals het recht dagelijks te mogen douchen en de gang van zaken omtrent maaltijden. Ook het mogelijk bezoek van de commissie van toezicht wordt in de huisregels vermeld.

Al deze informatiebronnen zijn in verschillende talen verkrijgbaar. De huisregels zijn op te roepen en te raadplegen op de monitor van de technozuil in de cellen van de cellencomplexen. Deze blijkt echter moeilijk te bedienen.

Cellencomplex Zuidoost, juli 2013

In een lege cel gaan wij eerst de technozuil inspecteren. De arrestantenverzorger laat zien dat huisregels noch de informatie van de Rechtenbrochure voorhanden zijn. Wel Discovery Channel en de besturing voor temperatuur, etc. Volgens de arrestantenverzorger wordt aan iedere arrestant het functioneren van de technozuil uitgelegd en wat daarin te vinden is, zo nodig "met handen en voeten", als het personeel de taal van de arrestant niet machtig is.

Cellencomplex Zuidoost, september 2013

Technozuil: tijdens dit bezoek onderzoek ik nog eens verder de technozuilen. Voor het bereiken van de informatie is het kennelijk niet mogelijk om direct naar een taal te gaan. Je moet dus alle 37 pagina's doorworstelen van elk van de 9 talen, dus maximaal 333 pagina's. Het is duidelijk dat geen arrestant dit doet, waarmee weer eens duidelijk wordt dat de informatie volstrekt niet toegankelijk is. Bovendien valt op dat de wereldtaal Spaans (noch Portugees) niet in de 9 talen van het systeem voorkomt. Jammer dus voor een Latijns-Amerikaanse arrestant. Verder zijn de huisregels te "activeren" onder de knop TV/Radio, waarmee ze nog meer onvindbaar zijn. Welke arrestant zal dit lukken zonder de hulp van een arrestantenverzorger? En die blijken dit in de praktijk ook niet te weten.

Cellencomplex Noordwest, juni 2013

03 Arrestant heeft geen groen boekje ontvangen. Het is hem niet verteld hoe hij de huisregels in de technocel kan vinden, heeft geen idee hoe hij die kan vinden. Heeft wel de huisregels op papier ontvangen
110 Vrouw, ziek, wordt door arts bezocht. Er is haar niet verteld hoe ze de huisregels kan vinden, wel papieren exemplaar. Na lang zoeken heeft ze wel uitgevonden hoe ze de oproepknop kan vinden, dat ze de temperatuur kan instellen is haar niet bekend
124 Zelfde geval, weet huisregels niet te vinden, wel papieren exemplaar
120 vrouw, De werking van de knoppen is haar niet duidelijk en bovendien kan ze het niet zien zonder haar bril.
De arrestantenverzorger die mij begeleidt probeert het haar uit te leggen, maar komt er niet uit, met moeite kan ze de tv weer voor mevrouw aanzetten. De arrestantenverzorger vindt dat er maar eens goed gekeken moet worden naar de werking van de technozuilen die onlangs nieuwe software hebben gekregen.

Dit jaar is op cellencomplex Noordwest nieuwe programmatuur geïnstalleerd, waardoor de informatie op de monitoren er weliswaar aantrekkelijker uitziet, maar de bediening blijft moeilijk. Vele arrestanten en ook het personeel kunnen moeilijk de gewenste pagina's vinden. De commissieleden hebben meerdere malen tevergeefs of met moeite geprobeerd de huisregels in de gewenste taal te vinden. Net als veel personeelsleden hadden de commissieleden de indruk dat dit een kwestie was van

heel lang doorbladeren om bij het gewenste scherm te komen. Dit is niet erg gebruikersvriendelijk. Een jongere arrestantenverzorger liet zien dat het ook gemakkelijker kan:

Cellencomplex Noordwest, december 2013

Met de projectleider bestudeer ik de nieuwe bediening van de technozuil. We verkeren in de veronderstelling dat je voor de huisregels in de gewenste taal gewoon moet doorbladeren, wat veel tijd kost ('Maar ach, ze hebben hier toch genoeg tijd'). De jonge arrestantenverzorger laat zien dat er een veel gemakkelijker manier is, met de knop 'B' kun je de goede taal selecteren en er direct naar toe gaan. En dat staat ook op het scherm, maar dan alleen in het Nederlands!

Dezelfde arrestantenverzorger liet zien hoe arrestanten geholpen kunnen worden met het vinden van de huisregels in een gewenste taal:

Cellencomplex Noordwest, december 2013

014 In deze cel tref ik een vriendelijke, oudere man die een beetje Nederlands spreekt. Omdat de man eigenlijk alleen Arabisch spreekt, heeft de arrestantenverzorging bij binnenkomst meteen laten zien waar hij op de monitor de huisregels in het Arabisch kan vinden. Volgens de arrestantenverzorger doen ze dit standaard wanneer arrestanten geen Nederlands spreken.

Vorige jaren rapporteerde de commissie dat zij constateerde dat de brochures van het Ministerie van Binnenlandse Zaken nauwelijks meer worden verstrekt. De commissie vindt het belangrijk dat arrestanten goed worden geïnformeerd over hun rechten. Dit is niet alleen van belang voor het waarborgen van de rechten van verdachten in het kader van het strafproces (waar de commissie geen toezicht op houdt), maar ook van belang vanuit het oogpunt van arrestantenzorg: weten waar men aan toe is, is van belang voor het welbevinden en is een kenmerk van een humane bejegening van arrestanten. De commissie heeft in de jaarverslagen over 2012 en 2013 aanbevolen ervoor te zorgen dat de informatie uit de brochures wordt opgenomen in de informatiebladen, die bij insluiting worden verstrekt en wordt opgenomen bij de informatie in de technozuilen. De politie heeft dit opgepakt en de inhoud van de informatie in de technozuilen zal in 2014 dienovereenkomstig worden aangevuld. Op landelijk niveau is het initiatief genomen om deze twee brochures te herzien. De brochures zijn destijds uitgegeven door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en zijn daarom niet meer actueel.

Uit het voorgaande leidt de commissie af dat de gebruikersvriendelijkheid van de technozuilen te wensen overlaat. De commissie beveelt de politie daarom aan die gebruikersvriendelijkheid door deskundigen te laten beoordelen en te laten verbeteren. Daarbij beveelt de commissie aan boven beschreven werkwijze (het instrueren van arrestanten in het gebruik en het op de juiste taal van de arrestant instellen van de technozuil) bij alle cellencomplexen als standaard werkproces in te voeren.

Voor arrestanten die niet in een cel met technozuil zitten of in een dagverblijf op een wijkteambureau geldt dat zij voor het verkrijgen van de informatie over hun rechten en de huisregels afhankelijk zijn van verstrekking op papier. De commissie constateert zelden dat dit ook gebeurt. Het is dan vaak niet duidelijk of deze niet zijn verstrekt, of deze bij de fouillering van de arrestant zijn terecht gekomen of dat de arrestant deze papieren heeft laten verdwijnen. Bij sommige bureaus zijn de huisregels aangebracht achter het raam van het dagverblijf, maar dan alleen in het Nederlands en soms Engels. Om niet afhankelijk te zijn van de papieren verstrekking is het goed dat de huisregels ook in een andere vorm in dagverblijven te raadplegen zijn.

Informeren van naasten

Volgens de Ambtsinstructie (artikel 27) moet de politie zo spoedig mogelijk een familielid of huisgenoot op de hoogte stellen van de insluiting, voor zover het bij of krachtens het Wetboek van Strafvordering bepaalde zich hier niet tegen verzet. Het informeren van naasten bij minderjarige arrestanten dient uit eigen beweging geschieden, bij een meerderjarige arrestant wordt dit alleen op zijn verzoek gedaan. Artikel 62 van het Wetboek van Strafvordering bepaalt dat een in verzekering gestelde verdachte aan geen andere beperkingen wordt onderworpen dan die in het belang van het onderzoek volstrekt noodzakelijk zijn. De officier of de hulpofficier van justitie is bevoegd tot het opleggen van die beperkingen. In het Dienstvoorschrift Arrestantenzorg staat hierover dat "voor zover het onderzoeksbelang zich hiertegen niet verzet (beperkingen), wordt door of namens de hulpofficier van justitie een familielid of een ander persoon naar keuze van de ingeslotene zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van de insluiting." Wanneer iemand in vreemdelingsbewaring zit of vervangende hechtenis voor het betalen van een boete uitzit en niet van een strafbaar feit wordt verdacht, dan is er geen strafvorderlijk belang dat zich verzet tegen het informeren van naasten over de insluiting.

In het jaarverslag over 2011 gaf de commissie aan dat het vaak niet duidelijk is waarom familie of relaties van arrestanten niet worden geïnformeerd, anders dan wanneer wordt gezegd dat dit in het belang van het onderzoek is. In haar reactie heeft de toenmalige korpsleiding aangegeven de regels nadrukkelijk onder de aandacht te brengen van de hulpofficieren van justitie door middel van een schrijven. Daarnaast werd toegezegd dat in de arrestantenlogging zal worden vermeld wanneer de hulpofficier beslist dat het belang van het opsporingsonderzoek zich verzet tegen het in kennis stellen van familie of huisgenoten.

In 2013 konden de meeste arrestanten vertellen dat naasten door de politie waren ingelicht over hun verblijf in een cellencomplex. Toch waren en nog steeds gevallen waarin naasten niet waren ingelicht en het de arrestanten niet duidelijk was waarom niet. Ook de arrestantenlogging gaf niet altijd de gewenste duidelijkheid.

Cellencomplex Hoofdbureau, december 2013

005 De arrestant heeft niemand mogen laten inlichten. In de logging is niet vermeld dat hij in alle beperkingen zit en op grond daarvan niet mag bellen.

Cellencomplex Zuidoost, augustus 2013

In 519 zit een jonge man. Hij weet waarom hij gisteren is aangehouden, heeft nog geen advocaat gesproken en is nog niet verhoord. Hij heeft nog niemand mogen laten bellen, de chef van dienst zal dit uitzoeken. Ik zag bij niemand in de logging staan waarom niet gebeld mag worden, is dat toeval?

In 405 zit een jongen voor de derde dag. Hij heeft een advocaat gesproken, is voorgeleid maar had de eerste dagen niemand mogen laten bellen. De advocaat heeft hier een punt van gemaakt, hij zat namelijk niet in alle beperkingen. Inmiddels heeft hij zelf mogen bellen.

Minderjarige arrestanten

De commissie rekent minderjarigen tot de speciale groepen arrestanten, zoals vreemdelingen, verslaafden en geïntoxiceerden. Speciaal ten opzichte van anderen, omdat er verschillen zijn in rechtspositie (minderjarigen en vreemdelingen) of speciale zorg nodig is. Voor minderjarigen van 12 tot 18 jaar (leeftijd ten tijde van het begaan van het strafbaar feit), gelden dezelfde dwangmiddelen en regels als voor meerderjarigen, tenzij het Wetboek van Strafvordering (Sv) daarvan afwijkt (artikel 488 lid 2 Sv). Op enkele punten wijkt de rechtspositie van de minderjarige verdachte nadrukkelijk af van die van de meerderjarige. Zoals gezegd moet de politieambtenaar uit eigen beweging een familielid of huisgenoot van een ingeslotene informeren. Daarnaast hebben minderjarigen recht op vrij verkeer met hun ouders of voogd

(artikel 490 Sv). Dit betekent dat de ouders of voogd vrije toegang hebben tot de minderjarige, dat zij deze alleen kunnen spreken en met hem brieven kunnen wisselen, zonder dat door anderen de inhoud wordt gelezen. Verder heeft de minderjarige arrestant naast het recht op consultatie van een raadsman voor het eerste inhoudelijke politieverhoor (een recht dat ook de meerderjarige heeft), ook recht op bijstand door een raadsman of een andere vertrouwenspersoon tijdens alle politieverhooren. Tenslotte mogen minderjarige en meerderjarige verdachten niet bij elkaar worden ingesloten, en ook niet gezamenlijk worden vervoerd.

De commissie controleert de naleving van deze bepalingen. De commissie heeft bij inspectiebezoeken van wijkteambureaus of cellencomplexen altijd oog voor minderjarigen. Als uit de uitdraai uit de arrestantenlogging blijkt dat er minderjarigen in de cel zitten, wordt altijd met hen gesproken. Bij alle door de commissie bezochte minderjarigen waren de voorschriften goed nageleefd. Onderstaande voorbeelden geven een indruk van de bevindingen van commissieleden bij het bezoeken van minderjarige arrestanten.

Cellencomplex Noordwest, februari 2013

Cel 005: minderjarige jongen, de 3e dag hier. Ouders zijn op de hoogte, want gebeld. Hij heeft ze niet zelf gesproken. Wel een advocaat gesproken, maar die zat niet bij verhoor. Hij weet niet wat er verder gaat gebeuren. Heeft niet gedoucht, niet gelucht. Wil dat natuurlijk wel. Uit de logging blijkt dat hij beide geweigerd heeft

Cel 007: minderjarige jongen. Sinds gisteren hier. hij weet waarom. Ouders zijn op de hoogte. Advocaat gesproken. Niet bij verhoor aanwezig, dat hoefde niet voor hem. Heeft gedoucht. Heeft luchten geweigerd. Wil graag roken, niet gebeurd.

Cel 104: minderjarige. Niet gesproken; hij is op de luchtplaats.

Cel 120: minderjarige jongen. 2e dag hier. hij weet waarom en zijn ouders zijn de op de hoogte. Advocaat gesproken en ook iemand van de Raad voor de Kinderbescherming. Advocaat niet bij verhoor. Hij weet niet wat er verder gaat gebeuren.

Cellencomplex Noordwest, oktober 2013

Cel 108: De minderjarige jongen in deze cel is pas 15. Hij zit er vier uur en zegt dat zijn vader er al is om hem op te halen. Zijn vader was ook bij het verhoor terwijl zijn vader heeft beslist dat er geen advocaat bij hoefde te zijn. De jongen is heel tevreden: hij vindt de cel net een 'hotelkamer' en heeft 'erg lekkere macaroni' gekregen.

Cellencomplex Zuidoost, oktober 2013

In 314 zit (sinds vandaag) weer een minderjarige jongen, hij weet wat er gaat gebeuren, heeft advocaat gesproken en is verhoord met advocaat (die hij eerder alleen heeft gesproken), hij wil alleen dat zijn oma het weet, heeft aan de advocaat gevraagd haar te bellen. Er is nog geen Kinderbescherming geweest, ik weet niet of de jeugdreclassering is geweest.

Ferdinand Bolstraat, oktober 2013

Er was een minderjarige arrestant in DV 41 die er al ongeveer 2 uur zat. Ik hoorde bij de balie dat zijn moeder was ingelicht en dat hij graag een gesprek met Jeugdzorg wilde hebben voordat zijn moeder zou komen.

Beursstraat, april 2013

In dagverblijf 1 zat een minderjarige jongen die geen telefoonnummer van zijn moeder wist, nummer stond in zijn mobiel die leeg was. Er was wel een auto naar IJburg gestuurd maar niemand was thuis, advocaat was geweest, hij mocht waarschijnlijk later weg (was een 'Halt-gevalletje', aldus de agente)

Medische zorg

De kwaliteit van de medische zorg op wijkteambureaus en cellencomplexen is een belangrijk aandachtspunt van de commissie. De verpleegkundige komt dagelijks tweemaal op de drie cellencomplexen, de arts komt op afroep en de hulpverleners van 'Vangnet en advies' verschijnen snel als er een psychisch gestoorde is

ingesloten. Een arrestantenverzorgster is in het bijzonder belast met de verstrekking van medicijnen.

Als gevolg van een uitspraak van de Nationale ombudsman in 2009 heeft de politie het Dienstvoorschrift Arrestantenzorg van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland ten aanzien van de gevallen waarin een arts moet worden geraadpleegd aangepast. De commissie heeft de korpsbeheerder geadviseerd ervoor te waken dat het overeenstemmen van deze regelingen op papier er toe leidt dat medische zorg in de praktijk minder toegankelijk wordt voor arrestanten. Zonder dat afbreuk wordt gedaan aan hetgeen bepaald is in de Ambtsinstructie, verdient het voorkeur de positieve ervaringen met de pool van verpleegkundigen op de cellencomplexen te behouden. Ter uitwerking hiervan heeft de politie in overleg met de GGD een protocol opgesteld dat duidelijk moet maken in welke gevallen een verpleegkundige of arts moet worden ingeschakeld. De commissie heeft in haar verslag over 2011 diverse gevallen geconstateerd waarin geen arts is gewaarschuwd terwijl dit wel nodig leek, lang gewacht werd op de komst van de verpleegkundige of voorgeschreven medicijnen niet of niet tijdig werden vertrekt. De politie had toegezegd de nieuwe werkwijze te evalueren. In 2013 is dit evaluatieonderzoek afgerond. Uit dit onderzoek blijkt dat het ontwikkelde protocol voor het inschakelen van een arts duidelijk en werkbaar is, maar dat het nog bij te weinig politiemensen bekend is.

Cellencomplex Zuidoost, oktober 2013

In 505 zit een man (RICO), hij ziet er ziek uit, bibbert, heeft moeite met praten en is moeilijk te verstaan, hij is gisteren aangehouden. Hij voelt zich duidelijk ziek en wil zijn medicijnen, de verpleegkundige is geweest en heeft dat ook toegezegd: de arrestantenverzorgster weet dat inderdaad ook en als we later gaan kijken blijkt dat de medicijnen er inderdaad staan: op het etiket staat dat hij ze 1x per dag om 12.00 moet innemen.

Arrestantenzorg op cellencomplexen en wijkteambureaus

Een belangrijke ontwikkeling is dat er steeds minder arrestanten op wijkteambureaus verblijven. Dit is het gevolg van een aantal veranderingen in de werkwijze van de politie. Ten eerste is dat de samenwerking van wijkteams en de clustering van wijkteamrecherches. Alleen de zogenaamde zes-uurs-zaken waarbij arrestanten niet in verzekering worden gesteld, worden op een wijkteambureau afgehandeld, alsmede de opvang van gestoorden. Ten tweede worden arrestanten waarvan duidelijk is dat zij in verzekering worden gesteld direct naar een cellencomplex gebracht. Ten derde is de afname een mogelijk gevolg van de landelijk ingevoerd werkwijze "Zo Spoedig Mogelijk" in de strafrechtssketen. Dit betekent dat na aanhouding van de verdachte zo spoedig mogelijk wordt besloten over het afdoeningstraject.

Enerzijds heeft het bovenstaande positieve gevolgen voor de kwaliteit van de arrestantenzorg: die wordt geconcentreerd op daartoe ingerichte cellencomplexen. Anderzijds is het op het districtbureau of wijkbureaus waar de samenwerkende wijkteamrecherches zijn ondergebracht vaak extra druk met arrestanten, waardoor de kwaliteit van de arrestantenzorg onder druk kan komen te staan. Met name op bureau Beursstraat kan het soms zo druk zijn dat de commissie zich dan zorgen maakt over de veiligheid en kwaliteit van de arrestantenzorg.

Conclusie

Net als voorgaande jaren kan de commissie concluderen dat de kwaliteit van de bejegening en de verzorging van arrestanten door de politie-eenheid Amsterdam over het algemeen goed is. Een punt van aandacht blijft het informeren van naasten van arrestanten en het registreren van de reden van het afzien daarvan. Verder laat de gebruikersvriendelijkheid van de technozuilen te wensen over. Het is daarom van

belang dat arrestantenverzorgers arrestanten goed instrueren in het gebruik van de technozuil. Het is aan te bevelen dat arrestantenverzorgers standaard de technozuil instellen op de taal van de arrestant.

6 Conclusies en aanbevelingen

Dit is het eerste jaarverslag van de Commissie van Toezicht Arrestantenzorg (CTA) van de politie-eenheid Amsterdam, na invoering van de nationale politie. De CTA Amsterdam is de rechtsopvolger van de Commissie van Toezicht op de Politiecellen van de politieregio Amsterdam-Amstelland, die in 2013 vijftienvintig jaar bestond.

Nieuw is ook dat de tien regionale CTA's samenwerken in een Landelijk Centrum Commissies van Toezicht Arrestantenzorg, dat in 2013 werd voorgezeten door de voorzitter van de Amsterdamse CTA. Dit jaarverslag is opgezet volgens een door het Landelijk Centrum aangedragen structuur. Deze structuur moet het verkrijgen van een landelijk beeld van de kwaliteit van arrestantenzorg door de tien eenheden van de nationale politie vergemakkelijken.

De CTA Amsterdam concludeert dat de kwaliteit van de arrestantenzorg goed is. Arrestanten worden ondergebracht in voor dat doel geschikte dagverblijven en cellen in wijkteambureaus en cellencomplexen. De commissie beschikt niet over de professionele deskundigheid om een oordeel te vellen over de veiligheid in de cellencomplexen en wijkteambureaus. De commissie constateert wel dat de politie-eenheid veel aandacht heeft voor de veiligheid. De leerpunten van de (brand)ontruimingsoefeningen tonen het nut van deze oefeningen aan. De voorschriften met betrekking tot de verzorging van arrestanten worden over het algemeen goed nageleefd en de bejegening van arrestanten geschiedt – in het bijzonder in de cellencomplexen – op een respectvolle en professionele wijze.

De kwaliteit is goed geborgd in de organisatie van de arrestantenzorg, die wordt geconcentreerd in goed geoutilleerde cellencomplexen, en uitgevoerd door deskundig personeel, volgens heldere voorschriften en aangestuurd door een betrokken Bureau Arrestantenzorg. Arrestantenzorg is echter mensenwerk. Wanneer de commissie constateert dat aspecten van arrestantenzorg niet conform de voorschriften verloopt, ligt de oorzaak doorgaans bij individuele politieambtenaren die nalatig zijn of van mening zijn dat zij de discretionaire bevoegdheid hebben uitzonderingen op de voorschriften te kunnen maken. Voorbeelden betreffen het dragen van vuurwapen en/of pepperspray in ruimtes waarin zich arrestanten bevinden en het niet informeren van naasten van arrestanten over hun insluiting. Soms lijkt er op een individueel bureau een cultuur te heersen waarin men zich eigen – afwijkende – opvattingen over (aspecten van) arrestantenzorg permitteert. De in dit jaarverslag gegeven voorbeelden benadrukken de noodzaak de voorschriften blijvend onder de aandacht te brengen van politieambtenaren.

Ondanks dit positieve oordeel over de kwaliteit van de arrestantenzorg door de politie-eenheid Amsterdam, kan de commissie op basis van haar bevindingen over 2013 nog enkele aanbevelingen doen voor een verdere verbetering van de kwaliteit van de arrestantenzorg en het toezicht daarop.

1. Op basis van een convenant tussen de politie en de Gerechtelijke diensten in Amsterdam concludeert de politie dat de commissie geen toezicht hoeft te houden op de dagverblijven in gerechtsgebouwen. Deze conclusie is in strijd met de in de Regeling Toezicht Arrestantenzorg 2013 opgedragen taak van de commissie. De commissie beveelt aan in 2014 duidelijkheid te scheppen in het toezicht op de arrestantenzorg in de rechtbank en het gerechtshof, al dan niet door deze commissie.

2. Ondanks een algehele verbetering van de kwaliteit van schoonmaak, blijft de schoonmaak op enkele locaties een punt van aandacht. De commissie beveelt aan de schoonmaak op die locaties te verbeteren en goed toezicht te blijven houden op de kwaliteit van de schoonmaak.
3. De commissie heeft in 2013 nog diverse malen geconstateerd dat politieambtenaren (en zelfs leidinggevendenden), ondanks alle door het Bureau Arrestantenzorg genomen maatregelen met dienstwapens arrestantenverblijven betreden. De commissie beveelt aan het personeel hierop aan te spreken.
4. De commissie beveelt ten aanzien van de technozuilen aan om:
 - a. de gebruikersvriendelijkheid van de technozuilen door deskundigen te laten beoordelen en waar nodig te laten verbeteren.
 - b. arrestanten goed te instrueren over het gebruik van de technozuil.
 - c. de technozuilen standaard te laten instellen door arrestantenverzorgers op de taal die de betreffende arrestanten het best beheerst.
 - d. In cellen en dagverblijven zonder technozuil de huisregels en de brochures over rechten van verdachten op papier aan iedere arrestant te verstrekken. Om niet afhankelijk te zijn van de papieren verstrekking is het goed dat de huisregels ook in een andere vorm in dagverblijven te raadplegen zijn.
5. Het blijft van belang politiepersoneel goed te instrueren over de regels omtrent het informeren van naasten en de beslissingen hieromtrent goed te registreren in de arrestantenlogging.
6. Uit een evaluatieonderzoek van de politie-eenheid blijkt dat ontwikkelde protocol inzake het inschakelen van een arts nog niet goed genoeg bekend is bij het personeel. De commissie beveelt aan het protocol systematisch en structureel bekend te maken.

7 Verslag van bevindingen

Cellencomplex Hoofdbureau

Het cellencomplex op het Hoofdbureau beschikt over 51 cellen, waarvan 33 standaardcellen, 15 zogenoemde luxe cellen en 3 observatiecellen. Daarnaast beschikt het cellencomplex over 5 dagverblijven

Het Hoofdbureau werd dit jaar elf maal bezocht. De ontvangst was altijd vriendelijk en men was bekend met de werkwijze van de commissie. Meestal werd de commissie begeleid door een werkplekbegeleider, een enkele keer liep ook een arrestantenverzorger mee.

Opvallend was dat de arrestanten heel weinig klachten hadden, ze waren voor een groot deel tevreden over de omstandigheden, de verzorging en de bejegening. De cellen en dagverblijven waren met een enkele uitzondering goed schoongemaakt. Tijdens de zomervakantieperiode waren de douches niet goed schoongemaakt. Een enkele keer bleef er te lang afval in de cel liggen. Het informatiepapier werd niet in alle gevallen uitgedeeld. Dit zou geen probleem zijn als alle cellen technozuilen zouden hebben met hierin alle informatie. Maar op dit bureau is dit slechts in een gedeelte van het cellencomplex het geval. In de gecapitonneerde cel is een waslaag op de bekleding aangebracht waardoor deze nu beter is schoon te maken.

De folder "U bent aangehouden" en 'Je bent aangehouden wordt niet altijd aangeboden.

Er werd verteld dat alleen minderjarigen deze folder krijgen.

De minderjarigen gaan altijd naar de technocellen tenzij daar arrestanten uit dezelfde zaak zitten. Er is een speciale arrestantenverzorger voor de minderjarigen aangesteld en het is de bedoeling dat er aangepaste cellen komen voor minderjarigen.

Vrijwel alle arrestanten denken dat ze in de gaten gehouden worden door de camera die in hun cel is aangebracht. Dat deze alleen aangaan als ze op de bel hebben gedrukt en daardoor contact krijgen met de plottafel is geen enkele arrestant bekend. Dit behoeft verbetering.

Cellencomplex Zuidoost

Het cellencomplex Zuid Oost werd dit jaar tien maal bezocht beurtelings door twee commissieleden.

Vanaf begin 2013 is de derde verdieping in gebruik door de Koninklijke Marechaussee (KMAR) omdat de detentieruimtes op Schiphol voor een verbouwing tijdelijk gesloten zijn. De verwachting was dat dit voor een paar maanden zou zijn, maar in december is het centrum op Schiphol nog niet heropend.

De verzorgers van de KMAR zijn megekomen voor de verzorging van "hun" arrestanten (veel vreemdelingen) maar werken onder verantwoordelijkheid van de politie. De KMAR heeft een andere houding ten opzichte van. Arrestanten. (meegemaakt dat informatie niet gegeven wordt "want dat doen we nooit"), Verwarrend is dat de politie wel verantwoordelijk is voor deze attitude en handelwijze.

Over het algemeen is de ontvangst vriendelijk en professioneel, wel kwam het een keer voor dat de commissie zelf naar binnen moest lopen met een magnetische sleutel. Meestal loopt de chef van dienst tijdens het bezoek mee, soms wordt dit door arrestantenverzorgers gedaan.

Het complex is schoon en fris en wordt goed onderhouden. Een commissielid zag dat de klok in een van de observatiecellen niet meer werkte,. Dit was niet bekend en werd op de meldingenlijst van het onderhoud gezet.

Ook wordt er niet geklaagd over maaltijden, luchten, mogelijkheden om te douchen et cetera. De commissie heeft twee keer gemerkt dat de medicijnen al een tijdje klaar stonden maar nog niet aan arrestanten overhandigd waren terwijl dit wel had moeten gebeuren.

De meeste arrestanten zijn er van op de hoogte dat de camera alleen wordt gebruikt op het moment dat de arrestant belt. De arrestanten aan wie dit niet verteld is plakken vaak een papiertje op de camera.

De arrestanten zijn meestal tevreden. Ze worden volgens de voorschriften en voorkomend behandeld. Bij onduidelijkheden of problemen zijn de medewerkers bereid om, indien mogelijk, deze ter plekke op te lossen.

Wat niet goed verloopt is de informatievoorziening aan arrestanten. De dagverblijven hebben allemaal een technozuil met onder andere de huisregels in negen talen. De arrestantenverzorgers zijn niet altijd op de hoogte van de inhoud en werking van de zuilen. Zij kunnen dit dus niet uitleggen aan de arrestanten. Het ontbreken van informatie over de gang van zaken (of "ik weet niet wat er verder gaat gebeuren") veroorzaakt dan ook de meeste vragen en ongenoegen bij de arrestanten.

Cellencomplex Noordwest

Dit cellencomplex heeft 54 cellen, 2 observatiecellen, een zogenoemde familiecel (voor vrouwen met kind) en een cel voor claustrofobische arrestanten. Deze laatste cel is tevens aangepast voor arrestanten met een lichamelijke beperking (rolstoel). Een van de observatiecellen is gecapitoniseerd, de vloer en muren zijn uitgerust met een zachte bekleding zodat de arrestant zich daaraan niet kan verwonden. Met uitzondering van de observatiecellen hebben alle cellen een technozuil (zie elders in dit jaarverslag).

In 2012 had D5 nog 7 cellen op de begane grond in gebruik. Dat systeem werkte echter niet. Het inboeken en de fouillering vinden nog wel plaats door D5, maar direct daarna worden arrestanten overgedragen aan het cellencomplex.

Er was dit jaar onduidelijkheid over het informeren van arrestanten over hun rechten. Dit gebeurt door middel van een zogenoemd informatiestencil met daarop de gang van zaken in het cellencomplex (de 'huisregels') en door middel van het uitreiken van de folder 'U bent aangehouden en daarna in verzekering gesteld'. Het bleek dat genoemde folder nauwelijks wordt uitgereikt. De 'huisregels' worden ook wel uitgereikt, maar niet altijd omdat die informatie, in 18 talen, ook in de technozuil staat. Arrestanten weten echter vaak niet hoe ze deze technozuilen moeten bedienen en hebben dan ook geen toegang tot de informatie. Ook weet niet elke arrestantenverzorger hoe de zuil precies werkt. Het bleek de commissie dat het bladeren door de informatie op zoek naar de gewenste taal veel tijd in beslag nam; men moet alle talen doorbladeren. Aan het eind van het jaar bleek er een veel gemakkelijker manier te zijn: gewoon met de knop 'B' de goede taal selecteren (men gaat dan met de cursor op het vlaggetje van het land staan). Ook was toen een nieuwe versie van de 'huisregels' op de technozuil opgenomen, aangevuld met informatie over de inverzekeringstelling.

De commissie wordt over het algemeen vriendelijk ontvangen. Met de schoonmaak ging het dit jaar goed.

District 1 (Centrum)

Lijnbaansgracht

Op dit bureau worden weinig arrestanten aangetroffen. Er is een proef om de weekend arrestanten meteen naar het Hoofdbureau over te brengen. De ontvangst is

meestal prettig. Ook hier worden arrestanten (naar eigen zeggen) niet altijd geïnformeerd (ik heb ook geen brochures/informatieformulieren gezien)
De spoellijst hangt bij de oogdouche en wordt goed bijgehouden, wel kwam er af en toe bruin water uit de oogdouche.

IJ-tunnel

Hier werden weinig arrestanten aangetroffen, de commissie is niet altijd bekend, de manier van ontvangen kan nogal verschillen. Evenals bij de Beursstraat worden arrestanten hier niet geïnformeerd via een brochure/formulier en is het geen uitzondering als het dienstwapen niet wordt afgelegd. De reactie van de agenten is meestal "schuldbewust" behalve de agent die vond dat protocollen niet altijd praktisch zijn en dat hij heel goed zijn eigen inschatting kan maken het dienstwapen af te leggen dan wel om te houden, dit was een uitzondering.

Beursstraat

Dit bureau is altijd zeer druk zowel voor de balie als in de dagverblijven. Het is een drukke, oude, zichtbaar intensief gebruikte locatie. Alle dagverblijven hebben een algemene opknappbeurt gehad. Bij een dagverblijf zijn dit jaar de sponningen vervangen. De ontvangst van de commissie is altijd prettig, men is op de hoogte van de werkzaamheden van de commissie.
Een probleem was wederom het ontbreken van spoellijsten bij de twee aanwezige oogdouches. Men gaat er van uit dat deze iedere week worden doorgespoeld door "de man van het onderhoud", maar weet dan weer niet hoe dit tijdens de afwezigheid van deze collega wordt geregeld.
Uiteindelijk hangen er vanaf november dit jaar spoellijsten, waaruit blijkt dat deze niet iedere week doorgespoeld worden. Althans dit is op de lijsten niet terug te zien.
Het informeren van arrestanten door middel van het uitreiken van een rechtenbrochure/ informatie formulier arrestanten gebeurt vrijwel nooit, wel wordt de informatie soms mondeling gegeven, dit is weinig effectief omdat het regelmatig voorkomt dat er arrestanten zijn die geen of weinig Nederlands of Engels begrijpen of arrestanten die onder invloed zijn. De agenten gaan ervan uit dat "doorgewinterde criminelen en veelplegers" de regels wel kennen en vinden het kennelijk daarom niet nodig informatie te verstrekken.
De regel zonder dienstwapen naar de gang met dagverblijven te lopen is ook niet bij iedereen bekend.

Nieuwezijds Voorburgwal

Dit bureau heeft inmiddels geen publieksfunctie meer en er worden dus ook geen arrestanten meer opgehouden.

Raampoort

Raampoort heeft inmiddels geen publieksfunctie meer en er worden dus ook geen arrestanten meer opgehouden.

District 2 (Noord)

Klimopweg

De meeste arrestanten worden direct doorgestuurd naar Bureau Waddenweg. Nog slechts wat "verwarde personen" komen hier nog.
Er is een blok dienstwapenkuisjes bijgekomen, nu buiten de ruimte waar arrestanten verblijven (zie ons vorige jaarverslag).
De huisregels worden gewoonlijk niet uitgereikt omdat het nut ervan wordt betwijfeld. Het doorspoelen van de oogdouche is steeds prima in orde.

Waddenweg

In de regel is op dit bureau het meeste in orde.

Alleen blijkt het usance geworden dat “huisregels” niet meer worden uitgereikt, daar men beducht is voor het opruimen van versnipperde papieren, hetgeen kennelijk nogal eens is gebeurd. Hier moet wat aan gedaan worden.

Team Water & Havens

Tijdens de twee bezoeken aan dit bureau zijn geen arrestanten aangetroffen.

Alhoewel dit qua oppervlakte het grootste wijkteam van Amsterdam is, komen er weinig arrestanten op dit bureau, arrestanten gaan direct naar de Eenhoorn vanwege de samenwerking met team Ringwegen en met de Spoorwegpolitie.

Het bureau oogt wat versleten, het is onduidelijk of en wanneer nieuwbouw gerealiseerd zal worden.

Balistraat

Altijd een plezierige en correcte ontvangst op dit bureau.

Alles ziet er hier prima uit, is schoon en ook de oogdouche in orde.

IJburg

Dit bureau is alleen dagelijks na 17.00 uur geopend. Het heeft twee dagverblijven. Er zitten bijna nooit arrestanten. In ieder geval niet tijdens het bezoek van de Commissie. Arrestanten gaan direct naar bureau Balistraat. De dagverblijven zijn schoon. De oogdouche wordt wekelijks doorgespoeld, zo blijkt uit de spoellijst.

District 3 (Oost)

Linnaeusstraat

Over dit bureau niets dan goeds. De ontvangst is altijd uitermate correct en hartelijk. Bij alle bezoeken waren oogdouche en spoellijst perfect in orde. Ook worden de wapens zonder uitzondering opgeborgen alvorens de arrestantenruimten te betreden.

Op de ramen van de dagverblijven is een transparante sheet bevestigd met de huisregels

Vanwege verschil in temperatuur in een dagverblijf en op de gang, waar kennelijk de temperatuur gemeten wordt, blijken de dagverblijven steeds te koud en zijn dekens nodig voor de arrestanten. Ons werd gevraagd dit punt te melden, kennelijk in het vertrouwen dat dit dan sneller in orde komt.

's-Gravesandeplein

In dit bureau wordt nog maar zelden een arrestant aangetroffen.

De ontvangst is niet altijd even vriendelijk.

Bij diverse bezoeken bleek met name de ruimte waar de oogdouche zich bevindt en waar vingerafdrukken worden genomen niet schoon. Wij zullen dit opnieuw opnemen met de schoonmaakcoördinator.

Na een heel jaar aandringen op het ophangen van een doorspoellijst bij de oogdouche, bleek dit eind december dan tenslotte gebeurd.

Remmerdenplein

Op dit bureau zijn dit jaar geen arrestanten aangetroffen. Volgens het personeel komen er wel met enige regelmaat arrestanten, maar dit betreft dan meestal zogenaamde zesuurszaken. Dit betreft arrestanten die niet in verzekering worden gesteld en dus maar kort op het bureau verblijven. Het ontvangst van de commissie is altijd vriendelijk.

Diemen

Ook op dit rustige bureau zijn geen arrestanten aangetroffen. Het meest vermeldenswaard was de situatie rond de oogdouche die in december werd aangetroffen. De oogdouche was defect: de metalen plaat die dient om de douche aan te zetten was eraf. En de uiterste houdbaarheidsdatum van de flacons die als alternatief voor de oogdouche dienen was al lang verlopen.

Flierbosdreef

Dit nieuwe bureau heeft naast de grote kantoortuin een aparte ruimte met vier ruime dagverblijven, advocatenkamers en zelfs een doucheruimte voor arrestanten. Die laatste wordt zelden gebruikt. Op de ruit van het meest rechtse dagverblijf is bij wijze van experiment een sticker met daarop de huisregels geplakt. Arrestanten worden doorgaans snel naar het naastgelegen cellencomplex gebracht.

Ganzenhoef

Wellicht door de herprofilering van de buurt is dit voorheen drukke politiebureau een rustig bureau geworden. Arrestanten zijn er niet vaak meer, die worden doorgaans meteen naar cellencomplex Zuidoost gebracht. Op de muur van het rechterdagverblijf, vlak bij het plafond, zit al ruim tien jaar een sticker van het 'Antifascistisch front'. De lijst voor het doorspoelen van de oogdouche wordt netjes afgetekend.

Eenhoorn

Hier is dit jaar geen arrestant aangetroffen. Als er arrestanten zijn, dan gaat het meestal om gesignaleerden die er bij OV- en verkeerscontroles uit worden gehaald. Omdat de dagverblijven tegenover elkaar zitten en arrestanten elkaar dan kunnen zien, wordt er bij gebruik een verrijdbaar scherm tussen de dagverblijven geplaatst. De route die met de arrestanten moet worden afgelegd (naar de tweede verdieping, wel met een aparte arrestanten lift), dan langs een balie en diverse kantoren is verre van ideaal. Een nieuw gebouw zit er voorlopig niet in.

Dit jaar is er een verbouwing geweest om de brandveiligheid te verbeteren. De ontvangst is altijd zeer aardig en correct, de dagverblijven ziet er altijd spic en span uit.

District 4 (Zuid)

Amstelveen-Noord

Op dit bureau zijn drie dagverblijven; er zijn cellen, maar die worden niet meer gebruikt

Eén keer heeft de Commissie een arrestant aangetroffen. arrestanten worden vrijwel direct naar Amstelveen Zuid gebracht; daar zit de recherche. De Commissie werd altijd vriendelijk ontvangen. Dagverblijven zien altijd schoon uit. Halverwege het jaar was er een nieuwe oogdouche, alleen was het even zoeken naar de spoellijst. Men was niet tevreden over de oogdouche. Als je de kraan opendraait, gaan de slappe rode dopjes niet automatisch omhoog. Je moet ze dus altijd met je vingers opendoen. Dat vindt men maar niks; stel dat je er zelf met pepperspray in je ogen boven hangt. Dan was de oude douche met die groene dopjes 'gebruiksvriendelijker', je wipte de dopjes, die met kettinkjes vast zaten, er zo af. Een proef op de som leert dat inderdaad de dopjes blijven liggen. Na enige tijd komt er in eentje enige beweging.

Amstelveen-Zuid

Dit bureau heeft twee dagverblijven en drie cellen die niet meer worden gebruikt. De Commissie heeft ook hier twee keer een arrestant aangetroffen. De ontvangst was altijd vriendelijk. Er waren dit jaar geen bijzonderheden op dit bureau. Dagverblijven zijn altijd schoon, maaltijden in orde en de oogdouche op tijd gespoeld.

Aalsmeer

Dit bureau heeft drie dagverblijven. De Commissie heeft tijdens de bezoeken geen arrestanten aangetroffen. Arrestanten gaan direct naar bureau Amstelveen- Zuid of de Van Leijenberghlaan, met uitzondering van zogenoemde artikel 3 Politiewet-arrestanten (hulpverlening). De ontvangst was vriendelijk, de dagverblijven schoon en de oogdouche op tijd gespoeld. Maaltijden heeft men hier niet.

Uithoorn

Dit bureau heeft twee dagverblijven. Ook hier verblijven zelden arrestanten, gemiddeld één arrestant per week, zei men. Dan gaat het om artikel 3 Politiewet (hulpverlening, of rijden onder invloed. Andere arrestanten gaan direct naar Amstelveen -Zuid. De dagverblijven waren altijd schoon; ze zien er uit alsof ze zelden gebruikt worden. Altijd een vriendelijke ontvangst. Maaltijden zijn hier niet. Uit de spoellijst blijkt dat de oogdouche wekelijks wordt gespoeld.

Van Leijenberghlaan

De ontvangst op dit bureau was altijd vriendelijk en men is bekend met de commissie.

In dit verslagjaar is het bureau zeven keer bezocht waarbij pas in oktober arrestanten werden aangetroffen. Dit terwijl na de verbouwing het prachtig vernieuwde bureau als verzamelpunt van arrestanten van district 4 wordt gebruikt.

Het bureau wordt doorgaans goed schoongehouden en de oogdouche wordt op tijd doorgespoeld. Een enkele keer is er een bloedspoor aan de muur van een dagverblijf aangetroffen. De houdbaarheidsdata van de warme maaltijden en het brood zijn regelmatig bekeken en waren doorgaans steeds binnen de toegestane houdbaarheidsdata. In oktober werden echter broodmaaltijden aangetroffen waarvan de houdbaarheidstijd met twee maanden was overschreden. Al met al een prachtig en overzichtelijk bureau.

De Pijp (van Woustraat).

Gedurende het jaar is dit bureau zeven keer bezocht maar werd er slechts één keer een arrestant aangetroffen. De ontvangst van de commissie was doorgaans

vriendelijk en het bestaan van de commissie is bekend. In maart werd geconstateerd, dat er voor de omgang met lastige arrestanten een speciaal instructieformulier is ontwikkeld. Dit zogenaamde ALA-formulier (Aanpak Lastige Arrestanten) is aan de buitenkant van het dagverblijf aangebracht en bevat instructies hoe met deze arrestanten om te gaan. Hoe te bejegenen wordt met zogenaamde stroomschema's aangegeven. In oktober werd geconstateerd dat de houdbaarheidsdatum van de warme maaltijden al twee maanden was verlopen! Deze werden tijdens het bezoek terstond uit de koelkast verwijderd.

Rivierenbuurt (Pres. Kennedylaan)

Doorgaans werd tijdens een bezoek aan dit bureau een rustige balie aangetroffen. Er was altijd sprake van een prettige ontvangst en men is bekend met de commissie en haar werkwijze. Vandaar dat het in augustus vreemd was dat de agent bij de balie vroeg of er een afspraak was en met wie. Tijdens de bezoeken werd altijd het dienstwapen voor het betreden van de arrestantenruimte afgelegd. Arrestanten worden zo spoedig mogelijk overgebracht naar de Van Leijenberghlaan. De dagverblijven worden goed schoongemaakt en roken altijd fris. De oogdouche wordt op tijd doorgespoeld en goed bijgehouden op de aanwezige spoellijst. De brood- en warme maaltijden hadden steeds een goede uiterste houdbaarheidsdatum.

Koninginneweg

Dit bureau werd vier) keer bezocht en de ontvangst was altijd vriendelijk. Tijdens het verslagjaar zijn er geen arrestanten aangetroffen. In december werd door een begeleidende agent verteld, dat op dit bureau regelmatig dronken arrestanten ter ontzuivering worden ingesloten en indien daartoe aanleiding is (strafbaar feit) ze worden overgebracht naar het bureau Van Leijenberghlaan. De dagverblijven werden altijd schoon aangetroffen en het doorspoelen van de oogdouche gebeurde regelmatig. De houdbaarheidsdatum voor de brood- en warme maaltijden was altijd binnen de grenzen.

Prinsengracht

Dit bureau werd in februari bezocht waarbij de commissie te horen kreeg dat er geen arrestanten meer zouden worden aangetroffen omdat het bureau zou worden gesloten. In de zomer is het bureau nog een keer bezocht maar ondertussen bleek het inderdaad te zijn gesloten. Vandaar dat er over dit verslagjaar weinig te melden valt.

District 5 (West)

Oud-West (Overtoomse Sluis)

Op dit bureau werden er regelmatig arrestanten aangetroffen. De ontvangst was er altijd vriendelijk en dagverblijven zagen er altijd schoongemaakt uit. Door de vele krassen op het plexiglas ogen de dagverblijven niet echt schoon. Een keer reageerde het begeleidende personeel verbaasd dat wij de arrestanten ook spreken. De oogdouche wordt regelmatig doorgespoeld en het spoelen wordt goed bijgehouden op de spoellijst. De houdbaarheidsdata van de lunchpakketten en de maaltijden waren binnen de grenzen. In september werd verteld dat er geen maaltijden meer in voorraad worden gehouden omdat de arrestanten vrijwel direct naar het cellencomplex Meer en Vaart worden overgebracht.

Meer en Vaart

De commissie is hier nauwelijks bekend.

De grote, weinig gebruikte dagverblijven zijn schoon en goed opgeknapt. Er verblijven weinig arrestanten. Die gaan meteen naar het daarnaast gelegen Cellencomplex Noord West.

Er zijn hier geen maaltijden meer voor de arrestanten, indien nodig, worden die van Cellencomplex Noord West gehaald.

De oogdouche was altijd op tijd doorgespoeld.

Surinameplein

Twee vreemde wederwaardigheden op bureau Surinameplein. Een jarenlang bestaand raadsel over de verwarming van de arrestantenverblijven (te koud) is opgelost omdat er eindelijk een onderhoudsman kwam die de knoppen voor deze verwarming kon aanwijzen. Verder trof de commissie een keer bijzonder grote plukken haar in een dagverblijf aan. Blijkbaar was de schoonmaker daar al lange tijd niet meer geweest.

Lodewijk van Deijsselstraat

De commissie werd hier altijd vriendelijk en correct ontvangen.

Op de deur naar dagverblijven is een sticker aangebracht waarop staat dat dienstwapen en pepperspray niet naar binnen mogen. De oogdouche wordt altijd op tijd doorgespoeld. Eenmaal werd een arrestant aangetroffen die wachtte op het DNA onderzoek, wachtend op de komst van van een speciaal team.

Er was eten dat over de datum was. Dit werd meteen verwijderd.

Houtmankade

Begin van het jaar heeft er een prettig gesprek plaats gevonden tussen de wijkteamleiding en de commissie over de in 2012 gesignaleerde verbeterpunten.

Door de directe aanlevering van arrestanten uit dit district aan cellencomplex Noordwest komen er op dit bureau weinig arrestanten meer. Tijdens bezoeken zagen de dagverblijven er altijd schoon en netjes uit.

August Allebéplein

Hier werd slechts eenmaal een arrestant aangetroffen. Opvallend was wel dat deze in een dagverblijf zat tussen twee agenten die noch hun dienstwapen noch de pepperspray hadden afgelegd. Het lijkt erop dat het met de voorschriften hierover niet correct wordt omgegaan. Ook hingen hier niet de sticker waarop wordt aangegeven dat dienstwapen en pepperspray niet in de gang met de dagverblijven aanwezig mogen zijn. Uiteindelijk werden deze stickers aangebracht.

De dagverblijven waren schoon, De oogdouche wordt op tijd doorgespoeld.

Bos en Lommer

Hier altijd een prettige ontvangst en de commissie is bekend. Er verblijft zelden een arrestant op het bureau. De dagverblijven zien er goed uit, schoon en niet beklad.

In het eerste deel van het jaar hing er geen doorspoellijst bij de oogdouche. Later werd die aangebracht en werd geconstateerd dat deze op tijd wordt doorgespoeld.

Overige locaties

Vreemdelingendienst

De indruk is dat hier, sinds de verbouwing vorig jaar, alles op rolletjes loopt. De ruimten zijn steeds schoon, de huisregels zijn aangebracht op de ruiten van de dagverblijven, weliswaar slechts in het Nederlands.

Commissieleden zijn hier steeds welkom en een welkomstwoord door de chef van Dienst hoort er standaard bij.

Stationsplein

Hoewel dit bureau van de landelijke eenheid van de politie is, dient dit bureau als gevolg van de Regeling Toezicht Arrestantenzorg 2013 ook door de commissie te worden bezocht, omdat het binnen het geografisch gebied van de politie-eenheid Amsterdam ligt. Dit geheel gerenoveerde bureau, op perron 2 van CS, kent de fraaiste (oranje en lichtblauwe tegelbanden) dagverblijven van Amsterdam. Er is een luchtreinigingsinstallatie en automatische brandblusinstallatie. Het bureau heeft ook een andere type oogdouche.

En juist dit bureau, op het drukste station van Nederland, zou ten gevolge van de reorganisatie bij de politie moeten sluiten. Voorlopig is het bureau nog een "infradienst" die projectmatig en voor acties wordt ingezet. Deze eenheid is officieel geen "spoorwegpolitie" meer. Afhandeling van misdrijven gaat direct door naar de Beursstraat. Hoogstens wordt een verdachte hier even opgehouden. Overtredingen komen wel hier en worden gelijk afgehandeld.

Bijlagen

A. Overzicht bezoeken CTA in 2013

	Totaal aantal bezoeken	Aantal bezoeken per bureau/district	Totaal aantal gesprekken	Aantal gesprekken per bureau/district
Cellencomplex Hoofdbureau	11	11	52	52
Cellencomplex Noordwest	10	10	40	40
Cellencomplex Zuidoost	10	10	47	47
Vreemdelingendienst	3	3	3	3
PI de Schans	2	2	2	2
Stationsplein	4	4	0	0
District 1	30		22	
Beursstraat		9		17
Lijnbaansgracht		8		3
Nieuwezijds		1		0
Voorburgwal				
Prinsengracht		2		0
Raampoort		2		0
IJ-tunnel		8		2
District 2	20		4	
Balistraat		6		0
Klimopweg		5		0
Team Water & Havens		3		0
Waddenweg		5		4
IJburg		1		0
District 3	43		22	
Diemen		6		0
Flierbosdreef		9		8
Ganzenhoef		7		0
's-Gravesandeplein		6		1
Linnaeusstraat		6		12
Remmerdenplein		4		0
Eenhoorn		4		1
Posthuis Arena		1		0
District 4	35		5	
Aalsmeer		2		0
Amstelveen-Noord		4		0
Amstelveen-Zuid		4		1
De Pijp		7		1
Koninginneweg		4		0
Rivierenbuurt		6		0
Van Leijenberghlaan		6		3
Uithoorn		2		0
District 5	34		8	
Bos en Lommer		7		2
August Allebéplein		4		2

Commissie Toezicht Arrestantenzorg Amsterdam

Overtoomse Sluis		4		2
Houtmankade		5		1
Lodewijk van Deijsselstraat		6		1
Meer en Vaart		6		0
Surinameplein		2		0
Totaal aantal	202	202	205	205

B Regeling Toezicht Arrestantenzorg 2013

De korpschef besluit, gelet op artikel 26, derde lid van de Regeling beheer politie, vast te stellen de navolgende regeling ten aanzien van de commissies van toezicht op de arrestantenzorg.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze regeling wordt begrepen onder:
ambtenaar:

- de ambtenaar als bedoeld in artikel 1 eerste lid onder a en b van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en andere opsporingsambtenaren en
- ieder ander die in dienst of in opdracht van de korpschef betrokken is bij de zorg voor arrestanten;

politiecellencomplex: een in een gebouw te onderscheiden ruimte waarin een of meer gangen met daaraan grenzend een of meer ruimten liggen die door de politie worden gebruikt voor het insluiten van personen, daaronder uitdrukkelijk begrepen het cellencomplex binnen een gerechtsgebouw waarbinnen de politie verantwoordelijk is voor de arrestantenzorg;

politiecel: ruimten die door de politie worden gebruikt voor het insluiten van personen;

ingeslotene c.q. arrestant: de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd alsmede de persoon die ten behoeve van de hulpverlening aan hem op een politiebureau is ondergebracht;

arrestantenzorg: zorg voor de huisvesting, veiligheid, verzorging en bejegening van ingeslotenen c.q. arrestanten;

commissie: de commissie van toezicht arrestantenzorg van de eenheden als bedoeld in artikel 26, eerste lid, Regeling beheer politie;

korpschef: de korpschef als bedoeld in artikel 1 eerste lid onder c van de Politiewet 2012;

politiechef: de politiechef als bedoeld in artikel 1 eerste lid onder h van de Politiewet 2012;

burgemeester: de burgemeester binnen wiens gemeente een politiecellencomplex of cel gelegen is.

Artikel 2 Samenstelling van de commissie

De leden van de commissie worden op basis van een open sollicitatieprocedure benoemd en ontslagen door de korpschef, op voordracht van de politiechef. Tenminste één lid van de commissie maakt deel uit van de selectiecommissie. De commissie wijst uit haar midden een vaste voorzitter en een plaatsvervanger aan.

Bij de samenstelling van de commissie wordt rekening gehouden met de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke deskundigheid en ervaring van de leden.

De leden van de commissie worden benoemd voor de duur van ten hoogste 4 jaren. Zij kunnen één maal worden herbenoemd voor ten hoogste 4 jaren.

De politiechef wijst een ambtelijk secretaris aan. De ambtelijk secretaris neemt niet deel aan de besluitvorming van de commissie en is niet betrokken bij de arrestantenzorg binnen de politieorganisatie.

Artikel 3 Taken van de commissie

De commissie heeft tot taak:

toezicht te houden op de arrestantenzorg in de politiecellen(complexen) in de regionale eenheid, waaronder tevens begrepen de politiecellen(complexen) van de Landelijke eenheid politiediensten gelegen in het gebied van de regionale eenheid;

jaarlijks uiterlijk 1 maart rapport uit te brengen aan de korpschef over haar werkzaamheden en bevindingen, overeenkomstig een door de korpschef in afstemming met de voorzitters van de commissies vastgesteld model. De commissie brengt deze rapportage ook ter kennis aan de politiechef en burgemeesters binnen de eenheid. Dit rapport is openbaar.

gevraagd en ongevraagd aan de korpschef advies uit te brengen en inlichtingen te geven omtrent aangelegenheden betreffende de arrestantenzorg;

Artikel 4 Werkwijze

De commissie stelt zich regelmatig en op elk door haar te bepalen tijdstip door eigen waarneming op de hoogte van de toestand van de arrestantenzorg teneinde de in artikel 3 omschreven taken zo goed mogelijk te kunnen vervullen.

De leden van de commissie hebben, op vertoon van hun politie-identiteitsbewijs, te allen tijde toegang tot de politiecellencomplexen en cellen die bij de politie in gebruik zijn ten behoeve van het verblijf van ingeslotenen, behalve voor zover en voor zolang het een plaats betreft waar een ingeslotene in het kader van een politieonderzoek wordt gehoord of waar hij medisch wordt onderzocht.

De leden van de commissie zijn bevoegd alle ingeslotenen (ook wanneer hen beperkingen als bedoeld in artikel 62 van het Wetboek van Strafvordering zijn opgelegd) en bezoekers van politiecellencomplexen en cellen ter uitvoering van haar taak vragen te stellen.

De leden van de commissie worden geïnformeerd over de veiligheidsvoorschriften en dienen de op grond daarvan gegeven aanwijzingen door ambtenaren terstond op te volgen.

De politiechef brengt alle voor de uitoefening van de taak van de commissie belangrijke beleidsvoorschriften en uitvoeringsregels, feiten en omstandigheden, ter kennis van de commissie.

De commissie en haar leden ontvangen van de politiechef en alle overige ambtenaren alle door haar gewenste inlichtingen en hebben het recht alle op de arrestantenzorg betrekking hebbende bescheiden, waaronder tevens worden begrepen de persoonsgegevens van de ingeslotenen, in te zien.

De commissie is bevoegd zich over alle aangelegenheden die betrekking hebben op deze regeling rechtstreeks tot de korpschef dan wel tot de politiechef te wenden.

Van de bevindingen tijdens een bezoek aan een of meer cellencomplexen en ophoudkamers wordt ten behoeve van de voor de locatie direct verantwoordelijke leidinggevende een verslag opgemaakt.

Artikel 5 Landelijk centrum

Maximaal vier voorzitters van de commissies vormen een landelijk centrum voor toezicht op de kwaliteit van de arrestantenzorg. De korpschef wijst een secretaris aan.

Elk jaar rouleert één van de voorzitters met een voorzitter uit een andere eenheid.

Het landelijk centrum ontwikkelt ten behoeve van de commissies criteria met betrekking tot de kwaliteit en frequentie van inspecties. Zij stelt periodiek specifieke thema's vast waaraan tijdens de inspecties aandacht wordt besteed.

Het landelijk centrum rapporteert jaarlijks aan de korpschef over haar activiteiten en over de landelijke ontwikkelingen die verband houden met de werkzaamheden van de commissies van toezicht arrestantenzorg.

Artikel 6 Klachten

De politiechef stelt via de secretaris de commissie, ter informatie, in kennis van alle klachten die door ingeslotenen over hun behandeling worden ingediend.

Artikel 7 Geheimhouding

Leden van de commissie zijn in aangelegenheden voortkomend uit het gestelde in artikel 3 van deze regeling, behoudens ten aanzien van de korpschef en politiechef en ten aanzien van de contacten binnen de politie noodzakelijk voor de uitoefening van haar taken, verplicht tot geheimhouding van al hetgeen hen in de uitoefening van hun commissietaken ter kennis komt.

Artikel 8 Vergoeding

De leden van de commissie ontvangen een vergoeding. De korpschef stelt hiervoor regels vast.

Artikel 9 Ter inzagelegging regeling

Deze regeling wordt gepubliceerd op internet en intranet.
In elk politiecellencomplex dient een exemplaar van deze regeling aanwezig te zijn.

Artikel 10 Citeerartikel

Deze regeling kan worden aangehaald als Regeling toezicht arrestantenzorg.

Artikel 11 Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2013.
2. In afwijking van het eerste lid geldt de verplichting, bedoeld in artikel 2, eerste lid, om de leden van de commissie te benoemen op basis van een open sollicitatieprocedure, niet voor de eerste benoeming met ingang van 1 januari 2013, voor zover het een commissielid betreft dat voor 1 januari 2013 lid was van een commissie als bedoeld in artikel 16a van het Besluit beheer regionale politiekorpsen.

In alle gevallen, waarin deze regeling niet voorziet, beslist de korpschef na raadpleging van het landelijk centrum.

C Regeling inzake een CTPC in de politieregio Amsterdam-Amstelland

De korpsbeheerder van de politieregio Amsterdam-Amstelland.

Overwegende dat het gewenst is, een Commissie van toezicht in te stellen voor de cellen in de diverse politiebureaus in de politieregio Amsterdam-Amstelland stelt hierbij vast de volgende regeling inzake een Commissie van Toezicht voor de Politiecellen in de politieregio Amsterdam-Amstelland.

Artikel 1

1. Er is een Commissie van toezicht voor de politiecellen in de politieregio Amsterdam-Amstelland, die door de korpsbeheerder is ingesteld.
2. De Commissie van toezicht bestaat uit ten minste drie en ten hoogste zeven leden, die door de korpsbeheerder worden benoemd en ontslagen na raadpleging van het regionaal college. Uit de leden wijst de korpsbeheerder een voorzitter aan.
3. De korpsbeheerder streeft ernaar, de Commissie van toezicht zo breed mogelijk samen te stellen.
4. Secretaris van de Commissie is een door de korpsbeheerder aan te wijzen ambtenaar.

Artikel 2

1. De Commissie van toezicht heeft tot taak:
 - a. toezicht te houden op de bejegening van de arrestanten in de politiecellen in de politieregio Amsterdam-Amstelland en de naleving van de daarop betrekking hebbende voorschriften;
 - b. aan de korpsbeheerder gevraagd en ongevraagd advies te geven en inlichtingen te verstrekken omtrent aangelegenheden betreffende de politiecellen regio Amsterdam-Amstelland.
2. Teneinde de in het vorige lid omschreven taken zo goed mogelijk te kunnen vervullen, houdt de Commissie regelmatig contact met de chef van onderscheidenlijk het bureau Jeugd- en Zedenpolitie en de Vreemdelingenpolitie. Zij stelt zich regelmatig door eigen waarneming op de hoogte van de toestand in de politiecellen.
3. Voor de toepassing van deze regeling wordt begrepen onder
 - a. arrestanten: een ieder die in een bij de politie in gebruik zijnde gebouw wordt vastgehouden, ongeacht de titel waarop, en de plaats in dat gebouw waar deze vrijheidsbenaming plaatsvindt;
 - b. politiecellen: elke plaats in een bij de politie Amsterdam-Amstelland in gebruik zijnde gebouw waar een arrestant wordt vastgehouden.

Artikel 3

1. De Commissie en haar leden hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen in bureaus van Politie waar arrestanten verblijven, behalve voor zover en voor zolang het plaatsen betreft waar een arrestant in het kader van een politie onderzoek wordt verhoord.
2. De Commissie en haar leden ontvangen van de in artikel 2, tweede lid vermelde ambtenaren en alle overige politieambtenaren alle door haar gewenste inlichtingen en hebben het recht de op de politiecellen betrekking hebbende bescheiden, waar onder wordt begrepen arrestantenlijsten, arrestantenboeken en plaatsinglijsten in te zien.
3. De in artikel 2, tweede lid, vermelde ambtenaren brengen alle voor de uitoefening van de taak van de Commissie belangrijke feiten en omstandigheden ter kennis van

de Commissie.

4. De Commissie is bevoegd, zich over alle aangelegenheden die betrekking hebben op deze regeling rechtstreeks tot de hoofdcommissaris van Politie te wenden.
5. De Commissie is bevoegd, de in artikel 2, tweede lid, vermelde ambtenaren uit te nodigen voor haar vergaderingen.
6. De korpsbeheerder is bevoegd, de vergaderingen van de Commissie door een door hem aan te wijzen ambtenaar te doen bijwonen.
7. Vorenvermelde bepalingen laten onverlet het bepaalde in de artikelen 222 en 225 van de Invoeringswet Strafvordering, alsmede het bepaalde in het besluit van 4 december 1925, Staatsblad 460, tot uitvoering van de artikelen 62 en 76 van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 4

Ten aanzien van klachten is de klachtenregeling politiekorps Amsterdam-Amstelland van toepassing.

Artikel 5

De Commissie stelt een huishoudelijk reglement vast dat de korpsbeheerder behoeft.

Artikel 6

1. De Commissie brengt jaarlijks schriftelijk verslag uit van haar werkzaamheden en bevindingen.
2. De Commissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de korpsbeheerder over alle zaken die betrekking hebben op deze regeling.

Artikel 7

De korpsbeheerder kan nadere regels geven met betrekking tot de uitvoering van deze regeling.

Artikel 8

Deze regeling treedt in werking op 1 april 1994 onder gelijktijdige intrekking van de regeling inzake een Commissie van toezicht voor de Amsterdamse politiecellen.

D Wettelijke regelingen

1. Politiewet 1993: artikelen 8 en 9
2. Ambtsinstructie: hoofdstukken 3, 4 en 6
3. Besluit beheer regionale politiekorpsen: hoofdstukken 1 en 6
4. Regeling politiecellencomplex

1. Politiewet 1993

Wet van 9 december 1993, Stb. 724, tot vaststelling van een nieuwe Politiewet, zoals deze laatstelijk is gewijzigd bij wet van 22 december 2005, Stb. 695

Hoofdstuk 3 Bevoegdheden van de politie

Artikel 8

lid 3. De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd tot het onderzoek aan de kleding van personen bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid of bij een handeling ter uitvoering van de politietaak, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid, die van de ambtenaar zelf of van derden en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.

lid 4. De officier van justitie of de hulpofficier van justitie voor wie aangehouden of rechtens van hun vrijheid beroofde verdachten of veroordeelden worden geleid, is bevoegd te bepalen dat deze aan hun lichaam zullen worden onderzocht, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid of die van de ambtenaar zelf en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.

lid 5. De uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, dient in verhouding tot het beoogde doel redelijk en gematigd te zijn.

Artikel 9

lid 4. Bij algemene maatregel van bestuur of krachtens algemene maatregel van bestuur bij ministeriële regeling worden regels gegeven omtrent maatregelen waaraan rechtens van hun vrijheid beroofde personen met het oog op hun insluiting kunnen worden onderworpen, voor zover dit noodzakelijk is in het belang van hun veiligheid of de veiligheid van anderen. De algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld op voordracht van Onze Ministers van Justitie, en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, in overeenstemming met Onze Minister van Defensie voor zover het de Koninklijke marechaussee betreft.

lid 5. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op personen, die ten behoeve van de hulpverlening aan hen zijn ondergebracht bij de politie of de Koninklijke marechaussee.

lid 6. De ambtenaren die door Onze Minister van Justitie zijn aangewezen voor het vervoer van rechtens van hun vrijheid beroofde personen, kunnen de bevoegdheden, bedoeld in artikel 8, eerste en derde lid, uitoefenen, dan wel de maatregelen, bedoeld in het vierde lid, treffen, voor zover dit noodzakelijk is met het oog op de voorkoming van het zich onttrekken van de te vervoeren persoon aan het op hem uitgeoefende toezicht. De eerste volzin is van toepassing voor zover de rechtens van hun vrijheid beroofde personen zijn ondergebracht bij de politie of de Koninklijke marechaussee.

2. Ambtsinstructie

Besluit van 8 april 1994, Stb. 275, houdende regels met betrekking tot een nieuwe Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar en de maatregelen waaraan rechtens van hun vrijheid beroofde personen kunnen worden onderworpen. Dit besluit is gewijzigd bij de besluiten van 11 november 1994, Stb. 825, 22 december 1997, Stb. 764, 28 mei 1998, Stb. 340, 11 mei 1999, Stb. 197, 16 juli 2001, Stb. 387, 22 maart 2002, Stb. 174, 7 mei 2004, Stb. 218, 19 februari 2005, Stb. 110

Hoofdstuk 3 Veiligheidsfouillering

Artikel 20

1. Het onderzoek, bedoeld in artikel 8, derde lid, van de Politiewet 1993, geschiedt door het oppervlakkig aftasten van de kleding en wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.
2. Het onderzoek, bedoeld in artikel 8, vierde lid, van de Politiewet 1993, wordt uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.

Artikel 21

De ambtenaar die een onderzoek als bedoeld in artikel 8, derde of vierde lid, van de Politiewet 1993 heeft uitgevoerd, meldt dit onverwijld schriftelijk aan de meerdere, onder vermelding van de redenen die tot dit onderzoek hebben geleid.

Hoofdstuk 4 Handboeien

Artikel 22

1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.
2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.
3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:
 - a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of
 - b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt.

Artikel 23

De ambtenaar die gebruik heeft gemaakt van handboeien als bedoeld in artikel 22, eerste lid, meldt dit onverwijld schriftelijk aan de meerdere, onder vermelding van de redenen die tot het gebruik van handboeien hebben geleid.

Hoofdstuk 6 Maatregelen jegens ingesloten

1 Algemeen

Artikel 26

1. De ambtenaar handelt jegens de ingeslotene overeenkomstig het gestelde bij of krachtens artikel 15 van het Besluit beheer regionale politiekorpsen.
2. De ambtenaar registreert de gegevens die krachtens artikel 15, zesde lid, van het

Besluit beheer regionale politiekorpsen zijn aangewezen.

Artikel 27

1. Voor zover het bij of krachtens het Wetboek van Strafvordering bepaalde zich hiertegen niet verzet stelt de ambtenaar een familielid of een huisgenoot van een ingeslotene zo spoedig mogelijk op de hoogte van de insluiting. In het geval de ingeslotene minderjarig is, doet hij dit uit eigen beweging, indien de ingeslotene meerderjarig is, doet hij dit slechts op verzoek van de ingeslotene.
2. Indien de omstandigheden de uitvoering van het eerste lid niet toelaten bij een ingeslotene die geen ingezetene is, wordt de ambassade of het consulaat van het land waarin de ingeslotene ingezetene is, op de hoogte gesteld van de insluiting.

2 In bewaring nemen van kleding en voorwerpen

Artikel 28

1. De ambtenaar onderzoekt de ingeslotene direct voorafgaand aan de insluiting op het politie- of brigadebureau, door het aftasten en doorzoeken van diens kleding op de aanwezigheid van voorwerpen die tijdens de insluiting een gevaar voor de veiligheid van de betrokkene of voor anderen kunnen vormen.
2. Bij het aantreffen van voorwerpen als bedoeld in het eerste lid, neemt de ambtenaar deze in bewaring.
3. Het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door een ambtenaar van hetzelfde geslacht als degene die aan het onderzoek wordt onderworpen.

Artikel 29

1. De ambtenaar kan slechts van de ingeslotene verlangen dat deze zich ontkleedt indien:
 - a. de kleding tijdens de insluiting een gevaar voor de veiligheid van betrokkene of van anderen kan vormen en een hulpofficier van justitie daarvoor toestemming heeft gegeven;
 - b. de kleding tijdens de insluiting naar het oordeel van de arts een gevaar voor de gezondheid van betrokkene of van anderen kan vormen.
2. De ambtenaar neemt de kleding, bedoeld in het eerste lid, in bewaring en draagt zorg voor vervangende kleding.

Artikel 30

1. De ambtenaar die een onderzoek als bedoeld in artikel 28, eerste lid, heeft uitgevoerd, maakt hiervan onverwijld schriftelijk rapport op ten behoeve van de meerdere.
2. De ambtenaar tekent nauwkeurig alle voorwerpen en kledingstukken die hij in bewaring heeft genomen, op. Bij voorwerpen van een geringe omvang en waarde kan worden volstaan met een globale aanduiding.
3. Een afschrift van de aantekening, bedoeld in het tweede lid, wordt door de ingeslotene en de ambtenaar ondertekend en aan de ingeslotene overhandigd.

3 Permanente camera-observatie

Artikel 31

1. De ambtenaar kan de ingeslotene na toestemming van de hulpofficier van justitie aan permanente camera-observatie onderwerpen.
2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, is slechts geoorloofd in die gevallen waarin sprake is van een zodanige dreiging van gevaar voor het leven of de veiligheid van de betrokkene dat doorlopende controle ter afwendings van dit gevaar noodzakelijk is.
3. De ambtenaar doet aan de betrokkene mededeling van de permanente camera-observatie en maakt aantekening van de permanente camera-observatie.

4 Medische bijstand

Artikel 32

1. In het geval er aanwijzingen zijn dat een ingeslotene medische bijstand behoeft dan

wel er bij deze persoon medicijnen zijn aangetroffen, overlegt de ambtenaar met de arts. De ambtenaar overlegt eveneens met de arts indien de ingeslotene zelf om medische bijstand of medicijnen vraagt.

2. In het geval de ingeslotene vraagt om medische bijstand van zijn eigen arts, stelt de ambtenaar die arts daarvan op de hoogte.

3. In het geval de ingeslotene te kennen geeft geen medische hulp te willen hebben, terwijl er aanwijzingen zijn dat medische bijstand gewenst is, waarschuwt de ambtenaar de arts en deelt hij deze de houding van de ingeslotene mee.

Artikel 33

De ambtenaar mag aan de arts bij het onderzoek en de behandeling geen beperkingen opleggen. Hij volgt de aanwijzingen op die de arts over de zorg voor de gezondheid van de ingeslotene geeft en registreert de door de arts gegeven aanwijzingen.

Artikel 34

1. De ambtenaar controleert de ingeslotene regelmatig met dien verstande dat:

a. in het geval de arts is gewaarschuwd, de ingeslotene ten minste elk kwartier in de cel wordt gadeslagen;

b. in het geval medische hulp is verstrekt, de ingeslotene zo vaak wordt geobserveerd als de arts heeft voorgeschreven;

c. in het geval geen medische hulp noodzakelijk wordt geacht, de ingeslotene eenmaal per twee uur wordt gadeslagen.

2. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onder a en b, observeert de ambtenaar in de cel en aan de persoon, waarbij hij vooral acht slaat op de mate waarin de ingeslotene wekbaar en aanspreekbaar is. Personen die in een toestand geraken waarin zij niet wekbaar of aanspreekbaar zijn, worden terstond per ambulance naar een ziekenhuis vervoerd.

3. De ambtenaar registreert de observaties, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 35

Bij overplaatsing van de ingeslotene geeft de ambtenaar de geneesmiddelen, de registraties, bedoeld in de artikelen 26, tweede lid, 33 en 34, derde lid, voor zover die van belang kunnen zijn, en de rapportage van de arts, die bestemd is voor een arts die de behandeling zal overnemen, mee.

5 Invrijheidstelling

Artikel 36

De ambtenaar zorgt ervoor dat bij de invrijheidstelling van een persoon die zichzelf niet kan verplaatsen, vervoer en begeleiding voor die persoon beschikbaar is.

3. Besluit beheer regionale politiekorpsen

Besluit van 28 maart 1994, Stb. 224, houdende regels met betrekking tot het beheer van de regionale politiekorpsen en maatregelen jegens ingeslotenen. Dit besluit is gewijzigd bij de besluiten van 15 december 1995, Stb. 671, 28 mei 1998, Stb. 340, 5 november 1999, Stb. 501, 6 december 2000, Stb. 544, 17 april 2002, Stb. 213

Hoofdstuk 1 Begripsbepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- b. korpsbeheerder: de burgemeester, bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de Politiewet 1993;
- c. ingeslotene: de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, alsmede de persoon die ten behoeve van de hulpverlening aan hem op een bureau van een regionaal politiekorps is ondergebracht;
- d. politiecellencomplex: een in een gebouw te onderscheiden ruimte waarin een of meer gangen met daaraan grenzend een of meer ruimten liggen die worden gebruikt voor het insluiten van personen.

Hoofdstuk 6 Ingeslotenen

Artikel 15

1. De korpsbeheerder treft voorzieningen opdat de ingeslotene in ieder geval beschikt over:
 - a. slaapgelegenheid,
 - b. eten en drinken in overeenstemming met medische en levensbeschouwelijke of godsdienstige eisen,
 - c. sanitair,
 - d. de noodzakelijke medische zorg en
 - e. informatie over de gang van zaken in het politiecellencomplex.
2. Tenzij het politiecellencomplex geen luchtplaats heeft, draagt de korpsbeheerder er zorg voor dat de ingeslotene tweemaal daags wordt gelucht.
3. In verband met het eerste lid, onder d, treft de korpsbeheerder een regeling met artsen in de regio ten einde van hulp verzekerd te zijn voor de medische zorg van ingeslotenen.
4. Met inachtneming van het bij of krachtens de wet bepaalde treft de korpsbeheerder een regeling met betrekking tot het roken, de ontspanning, het telefoneren en het ontvangen van bezoek van de ingeslotene.
5. Onze Minister geeft regels over de inrichting van een politiecellencomplex.
6. Onze Minister en Onze Minister van Justitie wijzen de gegevens aan die worden geregistreerd over ingeslotenen.
7. In geval van overlijden of een poging tot zelfdoding van een ingeslotene draagt de korpsbeheerder er zorg voor dat het openbaar ministerie hiervan onverwijld in kennis wordt gesteld en dat aan Onze Minister en Onze Minister van Justitie hiervan een schriftelijk rapport wordt toegezonden. Onze Minister stelt voor het rapport een model vast.

Artikel 16

1. De korpsbeheerder wijst een ambtenaar van politie aan die wordt belast met de leiding van het politiecellencomplex en het toezicht op de ingeslotenen.
2. Met inachtneming van de artikelen 26, 27 en 32 tot en met 36 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar stelt de korpsbeheerder een instructie vast voor het personeel, niet zijnde ambtenaren van politie, dat is belast met de zorg voor ingeslotenen.
3. Onze Minister kan regels geven over de eisen van bekwaamheid waaraan het

personeel, bedoeld in het tweede lid, moet voldoen.

Artikel 16a

1. De korpsbeheerder stelt ten behoeve van de politiecellencomplexen in zijn regio een commissie van toezicht in, bestaande uit ten minste drie en ten hoogste twaalf, onafhankelijke leden.
2. De commissie heeft in ieder geval tot taak:
 - a. toezicht te houden op de huisvesting, veiligheid, verzorging en bejegening van ingeslotenen in de politiecellencomplexen;
 - b. jaarlijks rapport uit te brengen aan de korpsbeheerder over haar werkzaamheden;
 - c. gevraagd en ongevraagd aan de korpsbeheerder advies uit te brengen en inlichtingen te geven omtrent aangelegenheden betreffende de politiecellencomplexen.
3. De commissie van toezicht kan door de korpsbeheerder tevens worden belast met de behandeling van en de advisering over klachten als bedoeld in artikel 61 van de Politiewet 1993, voor zover die klachten betrekking hebben op de aangelegenheden betreffende de politiecellencomplexen.
4. De korpsbeheerder stelt regels vast over de voor een adequate taakvervulling benodigde bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze van de commissie van toezicht, de benoeming en het ontslag van haar leden.
5. Bij de samenstelling van de commissie wordt rekening gehouden met de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke deskundigheid en ervaring van de leden.
6. Jaarlijks zendt de korpsbeheerder een verslag van de werkzaamheden en bevindingen van de commissie van toezicht aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

4. Regeling politiecellencomplex

Regeling van 25 maart 1994, Stcrt. 64, houdende regels over de inrichting van een politiecellencomplex en de registratie van gegevens van ingeslotenen, gewijzigd bij besluit van 25 oktober 1994 en gewijzigd bij besluit van 25 oktober 1999, Stcrt. 208

Hoofdstuk 1

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. politiecellencomplex: het politiecellencomplex, bedoeld in artikel 1, onder d, van het Besluit beheer regionale politiekorpsen;
- b. cel: een afsluitbare ruimte geschikt voor het dag- en nachtverblijf van een persoon;
- c. korpsbeheerder: de burgemeester, bedoeld in artikel 23 van de Politiewet 1993;
- d. ingeslotene: de persoon, bedoeld in artikel 1, onder c van het Besluit beheer regionale politiekorpsen.

Hoofdstuk 2

1 Algemene eisen politiecellencomplex

Artikel 2

1. De korpsbeheerder draagt er zorg voor dat een politiecellencomplex zodanig is ingericht dat ingeslotenen geen gelegenheid wordt gegeven tot ontvluchting, vernieling, brandstichting of zelfdoding.
2. De korpsbeheerder draagt er zorg voor dat voldoende maatregelen zijn genomen om:
 - a. de bedrijfshulpverleningtaken, bedoeld in artikel 15, tweede lid, van de Arbeidsomstandighedenwet 1998, en
 - b. de veiligheid van de ingeslotene te waarborgen.
3. Er is voor het politiecellencomplex een ontruimingsplan dat is goedgekeurd door de brandweercommandant van de gemeentelijke brandweer.

Artikel 3

1. Het politiecellencomplex heeft als luchtruimte een buitenruimte met een oppervlakte van ten minste 30 m², waarin begrepen een vierkant van 10 m².
2. De luchtruimte is voorzien van een rasterwerk dat aansluit op een overkapping. De overkapping biedt voldoende bescherming tegen neerslag en beslaat maximaal een derde deel van de totale luchtruimte.

Artikel 4

1. De breedte van de ruimten en gangen in het politiecellencomplex is ten minste 1,40 m.
2. Het politiecellencomplex bevat een doucheruimte, waarin de temperatuur van het uitstromende water maximaal 40 °C is.

2 Eisen aan cellen

Artikel 5

1. Een cel is aan de gangzijde voorzien van een deur, waarvan de draairichting is afgekeerd van de cel. De deur is alleen vanaf de gangzijde afsluitbaar.
2. Een cel is voorzien van een mogelijkheid om vanuit de celgang de ingeslotene bij gesloten deur te observeren en van maaltijden te voorzien.

Artikel 6

1. Een cel is voorzien van lichtopeningen, die zodanig in de binnen- of buitenmuren zijn aangebracht dat de ingeslotene de dag- en nachtcyclus kan waarnemen.

2. Een cel is voorzien van een lichtpunt dat indien gemeten op een hoogte van 0,80 m. recht onder dat lichtpunt, een lichtsterkte van minimaal 400 Lux heeft.

Artikel 7

De cel is voorzien van een communicatie-installatie waarmee vanuit de cel te allen tijde contact met de bewaking kan worden verkregen.

Artikel 8

1. De verwarmingscapaciteit is zodanig dat bij een buitentemperatuur van -10 °C en een windsnelheid van 10 m per seconde in de cel een temperatuur van 22 °C kan worden bereikt.
2. De ventilatievoud in een cel is minimaal $11 \times 10^{-3} \text{ m}^3$ per seconde.

Artikel 9

1. De cel is voorzien van een tafel, een stoel, een bed en een toilet.
2. Het in de cel aanwezige meubilair dient onwrikbaar aan een van de muren of de vloer van de cel bevestigd te zijn.
3. De stoel is zodanig bij de tafel geplaatst dat de ingeslotene zittend op de stoel, gebruik kan maken van de tafel. De stoel bevindt zich vanuit de celdeur gezien achter de tafel.
4. Het bed heeft een lengte van minimaal 2.10 m.

3 Eisen aan andere ruimten

Artikel 10

1. Een observatiecel voldoet in ieder geval aan de eisen, gesteld in de artikelen 5, 6 en 7.
2. Een observatiecel heeft een vlakke vloer en bevat geen meubilair.
3. De luchttemperatuur in een observatiecel is zodanig dat bij een buitentemperatuur van -10 °C en een windsnelheid van 10 m per seconde in de observatiecel een temperatuur van 24 °C kan worden bereikt.
4. De observatiecel is voorzien van een camera.

Artikel 11

1. Een verhoor- of ophoudkamer voldoet in ieder geval aan de eisen overeenkomstig de artikelen 5, eerste lid, 7 en 8.
2. In de deur van de ophoudkamer is een opening, voorzien van slagvast glas.

Hoofdstuk 3 Registratie

Artikel 12

1. De korpsbeheerder draagt er zorg voor dat ten aanzien van personen die zijn ingesloten in een politiecellencomplex, onverminderd het bepaalde in de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar, tenminste de volgende gegevens worden geregistreerd:

- a. volledige personalia en aliassen;
- b. geboortegegevens, nationaliteit en spreektaal;
- c. adresgegevens, telefoonnummer en postcode;
- d. de reden van insluiten;
- e. datum en tijdstip van aanvang en einde van de insluiting;
- f. plaats van de insluiting;
- g. dieet of voedselbeperking op medische of levensbeschouwelijke gronden;
- h. medicijngebruik en verstrekking van medicijnen;
- i. de tijdstippen van het verstrekken van maaltijden, het luchten en het douchen of wassen, en
- j. het tijdstip van controle tijdens de nachtelijke uren.

Hoofdstuk 4 Controle

Artikel 13

1. Een politiecellencomplex dat niet voldoet aan de in deze regeling gestelde eisen, wordt niet gebruikt voor het insluiten van personen.
2. Ten minste eens in de vijf jaar wordt een politiecellencomplex door bijzondere ambtenaren van politie, bedoeld in artikel 43 van de Politiewet 1993, gecontroleerd op het voldoen aan de hiervoor geldende eisen.
3. De korpsbeheerder kan, de procureur-generaal bij het gerechtshof binnen welks ressort een politiecellencomplex is gelegen gehoord, voor het gebruik van dat complex anders dan voor inverzekeringstelling, ontheffing verlenen van het gestelde in de artikelen 3, 6, 8 en 9, vierde lid.
4. Een ontheffing voor het gebruik van het politiecellencomplex als ruimte voor inverzekeringstelling, wordt slechts verleend door de procureur-generaal bij het gerechtshof binnen welks ressort een politiecellencomplex is gelegen.
5. De ontheffing is met redenen omkleed, vermeldt het betreffende complex of de ruimte waarvoor zij geldig is en heeft een maximale geldigheidsduur van vijf jaren.
6. Een ontheffing ten aanzien van artikel 8, eerste lid, kan uitsluitend worden verleend voor het gebruik in de maanden april tot en met oktober.

Hoofdstuk 5 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 14

1. Ten aanzien van een politiecellencomplex dat gebouwd is of in aanbouw is genomen na 1 april 1994, gelden, in afwijking van artikel 3, eerste lid, artikel 8, eerste lid en artikel 10, derde lid, tot 1 januari 2000 de navolgende eisen:
 - a. de oppervlakte van een buitenruimte is ten minste 15 m²;
 - b. de temperatuur in de observatiecel is ten minste 22°C en in de andere cellen tenminste 20 °C.
2. Ten aanzien van een politiecellencomplex als bedoeld in het eerste lid is, in afwijking van artikel 4, eerste lid, de breedte van de ruimten en gangen ten minste 1,25 m.

Artikel 15

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 april 1994.

Artikel 16

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling politiecellencomplex.

E Inrichtingseisen politiecellencomplex CTPC

Amsterdam-Amstelland

Verwijzingen naar Besluit beheer regionale politiekorpsen (BBRP), Regeling politiecellencomplex (RP), eisen uit Jaarverslag van Commissie van Toezicht voor de Politiecellen (CTPC) en eisen van Comité ter voorkoming van foltering, onmenselijke en vernederende behandeling of bestraffing (CPT).

1 Algemeen

- 1.1 Opbergkasten voor beddengoed, toiletpullen etc.
- 1.2 Kluisjes voor dienstwapen bij toegang naar cellenblok
- 1.3 Waardekluisjes voor fouillering
- 1.4 Grote kasten voor grote fouillering
- 1.5 Luchtruimte minimaal 30 m² (artikel 15 BBRP; artikel 3 RP)
- 1.6 Rookruimte (artikel 15 lid 4 BBRP)
- 1.7 Spreekkamer voor artsen, advocaten en vroeghulp
- 1.8 Gangen minimaal 1.40 meter breed (artikel 4 RP)
- 1.9 Doucheruimte, maximale temperatuur van water 40⁰ C (artikel 4 RP)
- 1.10 Brandveiligheid: te beoordelen door brandweer (artikel 2 RP: ontruimingsplan dat is goedgekeurd door gemeentelijke brandweercommandant)

2 Cel

- 2.1 Minimum afmetingen
CTPC: 5.5 m²: 2.50 x 2.20 (l x b)
CPT : 7.0 m²
BBRP en RP: geen (lengte of breedte minimaal 2.10 m in verband met lengte bed, zie 2.3)
- 2.2 Bedekking van wanden, vloer, plafond dient licht, glad en stevig te zijn. De voegen tussen wanden en vloer dienen geheel dicht te zijn.
- 2.3 Inrichting: tafel, stoel, bed en toilet (artikel 9 RP)
Tafel en stoel dienen stevig te zijn en zo afgewerkt dat kans op verwondingen minimaal is. Meubilair dient onwrikbaar in cel te zijn bevestigd en stoel vanuit celdeur bezien achter tafel (artikel 9 lid 2 en 3 RP).
Bed: minimale lengte van 2.10 m (artikel 9 lid 4 RP). Een betonnen brits dient voorzien te zijn van ingebouwde verwarming, ook indien altijd matras wordt verstrekt. Bij aankoop van matrassen rekening houden met lengte: langer dan 1.85 meter.
- 2.4 Sanitair: toilet (artikel 9 RP) en waterpunt (opstelling toilet in de hoek naast de deur in verband met privacy).
- 2.5 Communicatie-installatie, waarmee vanuit cel te allen tijde contact met bewaking kan worden verkregen (artikel 7 RP), bestaande uit bel en/of intercom. De signalering dat arrestant heeft gebeld (lichtje brandt) kan pas worden uitgeschakeld indien arrestant is bezocht, dat wil zeggen dat de deur is open geweest.
- 2.6 Standaarddeur met luik en kijkgat (artikel 5 RP: draairichting afgekeerd van cel, alleen vanaf gangzijde afsluitbaar, voorzien van mogelijkheid om arrestant te observeren en van maaltijden te voorzien).
- 2.7 Daglicht voldoende om bij te lezen (CTPC strenger dan artikel 6 RP: ingeslotene moet dag- en nachtcyclus kunnen waarnemen).
- 2.8 Kunstlicht voldoende om bij te lezen (artikel 6 RP: minimaal 400 Lux)

- 0.80 m onder lichtpunt).
- 2.9 Verwarming minimaal 22° C (artikel 8 RP).
- 2.10 Ventilatie (artikel 8 RP: min. 11 x 10⁻³m³ per seconde).
- 2.11 Veiligheid: geen mogelijkheden tot verwonding, in het bijzonder verhangings.
- 2.12 Beddengoed: matras, kussen, twee lakens, sloop, twee dekens.
- 2.13 Toiletpullen: wc-papier, handdoek, zeep, shampoo, tandenborstel met tandpasta, beker, kammetje, maandverband, papieren onderbroeken, drenkelingenpakken en scheermogelijkheid.

3 Dronkemanscel

De dronkemanscel wordt niet genoemd in de BBRP en RP. De thans in gebruik zijnde dronkemanscellen zullen moeten worden omgebouwd tot gewone cel of observatiecel. De meeste dronkemanscellen voldoen echter niet aan de minimale afmetingen (zie 2.1).

4 Observatiecel (artikel 10 RP)

De eisen voor een observatiecel zijn gelijk aan die voor een cel, echter zonder meubilair (2.3) en toilet (2.4).

De extra eisen voor een observatiecel zijn:

- 4.1 Permanente toezicht en observatie mogelijkheid.
- 4.2 Vloerverwarming.
- 4.3 Temperatuur minimaal 24° C.

5 Dagverblijf (= ophoudkamer; artikel 11 RP)

- 5.1 Minimum afmetingen: vloeroppervlak 4 m² per arrestant, hoogte 2.80 meter (als cel).
- 5.2 Bedekking wanden, vloer en plafond als cel (2.2).
- 5.3 Inrichting: zitplaatsen (bank, stoel) voldoende voor maximaal aantal arrestanten op grond van vloeroppervlak.
- 5.4 Sanitair: toilet met waterpunt, indien gesitueerd buiten dagverblijf dan in de directe nabijheid van dagverblijf.
- 5.5 Communicatie-installatie als bij cel (2.5).
- 5.6 Deur: in of naast de deur een raam met slagvast glas, waardoor arrestant buiten dagverblijf kan kijken en andersom toezicht door politie mogelijk is.
- 5.7 Daglicht en kunstlicht; kunstlicht moet in ieder geval voldoende zijn om bij te lezen.
- 5.8 Ventilatie en verwarming als bij cel (2.9 en 2.10).
- 5.9 Veiligheid als bij cel (2.11).
- 5.10 Slaapfurnituren hoeven niet te worden verstrekt (bij insluiting in dagverblijf tijdens de nacht kan aan arrestant worden gevraagd of hij in verband met slaapmogelijkheid liever vrijwillig in cel wordt geplaatst).
- 5.11 Beker om te drinken (dispenser bij waterpunt wc).
- 5.12 Dagverblijf dient zo te worden gesitueerd dat direct toezicht door wachtcommandant mogelijk is. Alleen indien dit bouwkundig is uitgesloten, is indirect toezicht middels videocamera's of spiegels toegestaan.

Amsterdam, april 1995